

HE 114/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun hallituksen esityksen (HE 87/2020 vp) täydentämisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi hallituksen esitystä eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (HE 87/2020 vp).

Kokeilualueisiin lisättäisiin kuusi uutta kokeilualueetta. Lisäksi neljään alkuperäisessä esityksessä vahvistettuun kokeilualueeseen lisättäisiin kunta tai kuntia. Lisäesitykset perustuvat täydentävässä haussa 12.5.-26.6.2020 tulleiden hakemusten joukosta valittuihin kokeilualueisiin ja kuntiin.

Lisäksi tehtäviä koskevia säännöksiä täsmennettäisiin siten, että ehdotetussa laissa tarkoitetuista tehtävistä vastaisi kokeilualueen kunta. Kunta voisi alkuperäisen lakiesityksen mukaisesti sopia järjestämisvastuun siirrosta toiselle samaan kokeilualueeseen kuuluvalla kunnalla kuntalain mukaisesti ja kokeilualueen kunnat voisivat sopia kuntalaissa tarkoitetuista yhteistoiminnan muodoista tehtävien hoitamiseksi. Kokeilualueen kuntien yhteistyö olisi kokeilun lähtökohta, mutta vastuu siirtyvistä tehtävistä olisi viime kädessä kullakin kokeilualueen kunnalla.

Lakiin lisättäisiin säännös työnhakijan haastattelujen järjestämisestä ja palvelutarpeen arvioimisesta. Lisäksi tehtäviä koskevaa sääntelyä täydennettäisiin siten, että siltä osin kuin tehtävät siirtyvät kokeilualueen kunnalle, sen velvollisuudet vastaisivat työ- ja elinkeinotoimiston velvollisuuksia. Lisäksi alkuperäiseen lakiehdotukseen tehtäisiin eräitä lakitekhnisiä korjauksia.

Laki on tarkoitettu pääosin tulemaan voimaan 1.1.2021. Uusien kokeilualueiden osalta laki tulisi kuitenkin voimaan 1.3.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Keskeiset ehdotukset ja vaikutukset	4
2.1 Keskeiset ehdotukset.....	4
2.2 Keskeiset vaikutukset.....	5
2.2.1 Taloudelliset vaikutukset	5
2.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	7
2.2.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset	10
3 Muut toteuttamisvaihtoehdot	11
4 Säännöskohtaiset perustelut.....	12
5 Voimaantulo	17
6 Toimeenpano ja seuranta	18
7 Suhde täydennettävään esitykseen.....	18
LAKIEHDOTUS	19
Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta.....	19
LIITE	28
RINNAKKAISTEKSTI.....	28
Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta.....	28

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Hallitus antoi 4.6.2020 eduskunnalle esityksen työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (HE 87/2020 vp). Alkuperäinen esitys perustuu syksyllä 2019 järjestetyn haun perusteella valittuihin kuntiin. Jo alkuperäisessä esityksessä todettiin, että kokeilua laajennettaisiin myöhemmin järjestämällä kunnille uusi haku kokeiluun.

Täydentävä haku kokeiluun järjestettiin 12.5.-26.6.2020. Täydentävä haku tuotti yhteensä 12 hakemusta, jotka käsittävät yhteensä 38 kuntaa. Hakemuksista neljä liittyi jo vahvistettujen kokeilujen laajentamiseen.

Alkuperäiseen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen 1 §:ssä todetaan, että laissa säädetään määräaikaisesta kokeilusta, jonka aikana kunnat järjestävät alueellaan eräitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2010) tarkoitettuja palveluja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta ja antavat eräitä työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettuja työvoimapoliittisia lausuntoja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta. Myös palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevassa 7 §:ssä lähtökohtana on kunnan järjestämisvastuu. Alkuperäisen esityksen 7 §:n 2 momentin mukaan kokeilualueeseen kuuluva kunta voisi järjestää säädetyt tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle samaan kokeilualueeseen kuuluvalla kunnalla kuntalain (410/2015) 8 §:n 1 momentin mukaisesti. Kuntien yhteistoiminnan muodoista säädetään kuntalain 8 luvussa.

Alkuperäisessä lakiehdotuksessa asiakkuus on kuitenkin ehdotettu säädettävän kokeilualueelle ja tehtävistä vastaisi pääasiassa kokeilualue. Esimerkiksi työvoimapoliittisten lausuntojen antaminen olisi alkuperäisen lakiehdotuksen mukaan kokeilualueen tehtävä. Kokeilualueen kunta myöntäisi kuitenkin palkkatukea ja starttirahaa.

Alkuperäisessä esityksessä ei riittävällä tarkkuudella säädetä, mikä taho vastaisi laissa tarkoitetuista tehtävistä, kokeilualueen kunta vai kokeilualue. Kokeilualueen osalta tehtävistä vastaavaa tahoja ei olisi osoitettavissa, jos alueen kunnat eivät sovi yhteistyömuodosta. Kokeilualueen kuntien yhteistyö on työllisyyden edistämisen kuntakokeilun lähtökohta, mutta alkuperäisessä esityksessä ei velvoiteta kokeilualueen kuntia perustamaan kuntayhtymää tai muutakaan kuntalain mukaista yhteistyömuotoa tehtävien hoitamiseksi. Tässä täydentävässä esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi tehtävistä vastaava taho.

Alkuperäisestä esityksestä puuttuu lisäksi eräitä asiakkaiden yhdenvertaisuuden kannalta keskeisiä säännöksiä, jotka ehdotetaan lisättäväksi tässä täydentävässä esityksessä.

1.2 Valmistelu

Täydentävä esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Esityksestä ei ole järjestetty lausuntokierrosta, koska kyseessä on aiemmin annettua esitystä rajatusti täydentävä esitys.

Kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukunta käsitteli täydentävää esitysluonnosta kirjallisessa menettelyssä.

Täydentävän hallituksen esityksen tausta-aineisto on saatavilla julkisessa palvelussa osoitteessa [tem.fi/hankkeet tunnuksella TEM089:00/2020](http://tem.fi/hankkeet_tunnuksella_TEM089:00/2020).

2 Keskeiset ehdotukset ja vaikutukset

2.1 Keskeiset ehdotukset

Kokeilualueet

Lakiehdotusta täydennettäisiin siten, että sen 3 §:ään lisättäisiin uusina kokeilualueina Kurikan, Kauhajoen, Teuvan, Isojoen, Karijoen, Alavuden ja Soinin muodostama kokeilualue Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella; Jämsän, Keuruun ja Saarijärven muodostama kokeilualue Keski-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston alueella; Kiteen, Lieksan, Juuan, Rääkkylän, Heinäveden, Ilomantsin ja Tohmajärven muodostama kokeilualue Pohjois-Karjalan työ- ja elinkeinotoimiston alueella; Alavieskan, Kalajoen, Merijärven, Oulaisten ja Ylivieskan muodostama kokeilualue Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella sekä Porvoon kokeilualue ja Hangon ja Raaseporin kokeilualue Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella.

Lisäksi alkuperäisessä esityksessä määriteltyyn Mikkelin, Juvan, Hirvensalmen, Mäntyharjun, Kangasniemen ja Puumalan muodostamaan kokeilualueeseen Etelä-Savon työ- ja elinkeinotoimiston alueella lisättäisiin Pertunmaa; Kokkolan kokeilualueeseen Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella lisättäisiin Kannus, Perho, Kaustinen, Veteli, Halsua, Toholampi ja Lestijärvi; Porin ja Kokemäen muodostamaan kokeilualueeseen Satakunnan työ- ja elinkeinotoimiston alueella lisättäisiin Ulvila ja Salon ja Marttilan muodostamaan kokeilualueeseen Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston alueella lisättäisiin Koski Tl.

Tehtävistä vastaava taho

Alkuperäisessä esityksessä ei riittävällä tarkkuudella säädetä, mikä taho vastaisi laissa tarkoitetuista tehtävistä, kokeilualueen kunta vai kokeilualue. Täydentävässä esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi, että tehtävistä vastaisi kokeilualueen kunta.

Kunta voisi alkuperäisen lakiesityksen mukaisesti sopia järjestämisvastuun siirrosta toiselle samaan kokeilualueeseen kuuluvalla kunnalla kuntalain mukaisesti ja kunnat voisivat sopia kuntalaisissa tarkoitetuista yhteistoiminnan muodoista tehtävien hoitamiseksi. Kokeilualueen kuntien yhteistyö olisi kokeilun lähtökohta, mutta vastuu siirtyvistä tehtävistä olisi viimekädessä kokeilualueen kunnalla. Tämä vastaisi alkuperäisen esityksen 1 §:ssä säädettyä lain tarkoitusta ja 7 §:ssä säädettyä järjestämisvastuuta. Tällä muutoksella ei ole tarkoitus muuttaa alkuperäisen esityksen lähtökohtana olevaa kokeilualueen kuntien yhteistyötä. Tarkoitus on selkeyttää sääntelyä ja varmistaa, että tehtävistä vastaava taho on osoitettavissa siinäkin tapauksessa, etteivät kokeilualueen kunnat sovi yhteistyöstä.

Keskeiset täydennykset tehtäviin

Alkuperäisen esityksen tarkoitus on ollut, että työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät ja velvollisuudet siirtyisivät kokeilussa kunnille. Esityksestä on kuitenkin jäänyt puuttumaan eräitä säännöksiä, jotka nyt ehdotetaan lisättäväksi. Lisäysten tekeminen on välttämätöntä asiakkaiden yhdenvertaisuuden vuoksi.

Alkuperäiseen lakiehdotukseen lisättäisiin säännös kokeilualueen kunnan velvollisuudesta järjestää työnhakijan haastattelut ja huolehtia haastatteluihin liittyvistä tehtävistä työ- ja

elinkeinotoimiston sijaan (7 a §). Haastattelut ja niihin liittyvät tehtävät, kuten palvelutarpeen arviointi, ovat keskeinen osa työnhakijan palveluprosessia. Kokeilun alueen kunta vastaisi niistä asiakkaidensa osalta työ- ja elinkeinotoimiston sijaan. Kuten muistakin kokeilun alueen kunnan tehtävistä, myös näiden tehtävien siirrosta toiselle samaan kokeilun alueeseen kuuluvalla kunnalla voitaisiin sopia, ja kuntalain 8 luvussa tarkoitettujen kuntien yhteistyön muodot olisivat käytettävissä.

Alkuperäiseen lakiehdotukseen lisättäisiin myös säännökset julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 3 §:ssä säädetyn informointivelvollisuuden ja 9 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien soveltamisesta kokeilun alueen kuntaan (7 a §) sekä säännös kokeilun alueen kunnan velvollisuudesta noudattaa, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 1 luvun 4 ja 6–8 §:ssä säädetään työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta, maksuttomuudesta, tasapuolisuudesta ja yhdenvertaisuudesta sekä miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistämisestä (8 §:n 3 momentti).

2.2 Keskeiset vaikutukset

Keskeisimmät vaikutukset johtuvat uusien kokeilun alueiden lisäämisestä ja uusien kuntien lisäämisestä alkuperäisessä ehdotuksessa määriteltäviin kokeilun alueisiin. Jäljempänä keskitytään siksi kuvaamaan näihin liittyviä vaikutuksia.

Ehdotetut muut muutokset vastaisivat alkuperäisessä esityksessä tarkoitettua asiantilaa, eivätkä ne siksi vaikuta alkuperäisessä esityksessä esitettyyn taloudellisten vaikutusten arviointiin. Kokeilun alueen kunnan vastuun selkeyttämisen arvioidaan kuitenkin vähentävän epäselvyyttä täytäntöönpanossa. Edellä kohdassa Keskeiset täydennykset tehtäviin mainitut täydennykset ovat merkittäviä asiakkaiden yhdenvertaisuuden kannalta.

2.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Täydentävällä esityksellä ei ole kustannuksia lisääviä tai vähentäviä vaikutuksia. Vaikutukset muodostuvat siitä, että päätöksenteko-oikeutta ja henkilötyövuosia siirretään myös uusille kokeilun alueille ja kunnille. Toisin sanoen, jos kokeilun alueita ja kuntia ei lisättäisi, vastaavat resurssit käytettäisiin työ- ja elinkeinotoimistoissa.

Täydentävässä haussa hyväksytyjen kokeilun alueiden kuntien arvioidaan tekevän päätöksiä seuraavasti. Arvio on tehty 10 000 euron tarkkuudella ja vuoden 2019 työllisyysmäärärahoilla rahoitettujen palveluiden toteutuneita volyymeja sekä vuoden 2019 työttömien työnhakijoiden määrää käyttäen. Työttömien määrä perustuu työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämään työnvälitystilastoon. Päätöksenteko-oikeutta siirtyisi uusille kokeilun alueille ja kuntien lisäämisen johdosta alkuperäisessä esityksessä määritellyille kokeilun alueille yhteensä arviolta noin 6,1 miljoonaa euroa vuodessa.

HE 114/2020 vp

Kokeilu	ELY- alue	Päätöksenteko- oikeus työllisyys- määrärahoihin, arvio, 1 000 euroa	Päätöksenteko- oikeus työttömyysetuus- määrärahoihin, arvio, 1 000 euroa	Koulutukset ja valmennuksia varten varatut määrärahat, arvio 1 000 euroa
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen ja Ylivieska	PPO	250	430	540
3 Alavus, Kauhajoki, Kurikka, Teuva, Isojoki, Karijoki, Soini	EPO	310	550	670
4 Keuruu, Jämsä ja Saarijärvi	KES	330	590	720
Lieksa, Kitee, Ilomantsi, Juuka, Tohmajärvi, Heinävesi ja Rääkkylä	PKA	370	660	810
Porvoo	UUD	440	780	950
Raasepori, Hanko	UUD	280	500	620
Kosken Tl (mukaan Salon kokeiluun)	VAR	10	30	30
Ulvila (mukaan Porin kokeiluun)	SAT	80	140	170
Pertunmaa (mukaan Mikkelin kokeiluun)	ESA	10	20	20
Kannus, Perho, Kaustinen, Veteli, Halsua, Toholampi, Lestijärvi (mukaan Kokkolan kokeiluun)	POH	120	210	260
Yhteensä		2200	3910	4790

HE 114/2020 vp

2.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Asiakkaiden jakautuminen työ- ja elinkeinotoimiston ja kokeilualan kesken

Elokuun 2020 alun lukujen perusteella täydentäviin kokeilukuntiin olisi siirtymässä noin 14 000 työtöntä, työllistettyä tai työllisyyttä edistävässä palveluissa tai koulutuksessa olevaa työnhakijaa. Täydentäviin kokeilukuntiin sijoittuisi työ- ja elinkeinotoimiston alueesta riippuen yhteensä 1-13 prosenttia kokeilualan työ- ja elinkeinotoimistojen työnhakija-asiakkaista. Kokeilu vähentäisi kokeilualueilla työ- ja elinkeinotoimiston työnhakija-asiakkaiden määrää, työ- ja elinkeinotoimiston vastuulle jääviä tehtäviä ja niitä hoitavaa henkilöstöä. Suurin vaikutus täydentävillä kokeiluilla olisi Uudellamaalla.

Työ- ja elinkeinotoimiston vastuulle jäisivät kokeilualan muut kuin työttömät tai palveluiden piirissä olevat työnhakijat sekä kaikki kokeilualan ulkopuolella olevissa työ- ja elinkeinotoimiston toimialueeseen kuuluvissa kunnissa asuvat työnhakijat. Lisäksi työ- ja elinkeinotoimistot vastaisivat ensisijaisesti alueellisten työnantaja- ja yrityspalveluiden alaisuuteen kuuluvista tehtävistä sekä pääosin työttömyysturvajärjestelmän toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä.

Potentiaalisen asiakasmäärän jakautuminen kokeilukuntien ja työ- ja elinkeinotoimiston (taulukossa TE-toimisto) vastuulle, elokuu 2020:

Kokeilualue	ELY-alue	Kokeilukuntien vastuulla olevat työnhakijat	Kokeilualan osuus alueen TE-toimiston työnhakijoista
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen ja Ylivieska	PPO	1 519	3 %
Alavus, Kauhajoki, Kurikka, Teuva, Isojoki, Karijoki, Soini	EPO	1 909	13 %
Keuruu, Jämsä ja Saarijärvi	KES	2 043	5 %
Liekka, Kitee, Ilomantsi, Juuka, Tohmajärvi, Heinävesi ja Rääkkylä	PKA	2 293	9 %
Porvoo	UUD	2712	1 %
Raasepori, Hanko	UUD	1 762	1 %
Kosken Tl (mukaan Salon kokeiluun)	VAR	88	0 %
Ulvila (mukaan Prin kokeiluun)	SAT	472	2 %
Pertunmaa (mukaan Mikkelin kokeiluun)	ESA	62	0 %

HE 114/2020 vp

Kannus, Perho, Kaustinen, Veteli, Halsua, Toholampi, Lestijärvi (mukaan Kokkolan kokeiluun)	POH	732	3 %
Kaikki yhteensä		13 592	2 %
TE-toimistojen työnhakijat		693 335	100 %
1. haussa vahvistetut kunnat (90 kpl)		235 287	34 %
Yhteensä (1. j a 2. haku)		248 879	36 %

Kohderyhmän koko lähtötilanteessa perustuu työ- ja elinkeinohallinnon asiakastietojärjestelmästä ja työ- ja elinkeinoministeriön työvälitystilastosta saataviin työnhakijoita koskeviin tietoihin. Edellä esitetty kohderyhmän asiakasmäärä perustuu alueen työ- ja elinkeinotoimiston ja kokeilualueen kuntien yhteiseen näkemykseen lähtötilanteesta.

Koronapandemian seurauksena sekä kokeilujen että työ- ja elinkeinotoimiston kannalta keskeiset asiakasmäärät ovat kasvaneet huomattavasti. Erityisesti lomautukset ovat lisääntyneet Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimistojen toimialueilla. Elokuun 2020 ennakkotietojen mukaan tämän esityksen mukaisten täydentävien kuntakokeilujen asiakasmäärät olivat nousseet 10 prosenttia tammikuusta 2020.

Vaikutukset työ- ja elinkeinotoimiston ja kuntien henkilöstöön

Kokeilu aiheuttaisi muutoksia niiden työ- ja elinkeinotoimistojen henkilöstön tehtäviin, joiden toimialueella olisi kokeilualueita. Valtakunnallisesti arviolta noin 52 työ- ja elinkeinotoimiston virkamiestä siirtyisi valtion virkamieslain (750/1994) 20 §:n nojalla työskentelemään täydentävien kokeilualueiden kuntien johdon ja valvonnan alaisina. Henkilöstön siirtyminen tapahtuisi kokeilualueiden kuntien niin päättäessä virkapaikan muuttumatta, jolloin valtio vastaisi edelleen henkilöstönsä palkkauskustannusten lisäksi myös kokeilualueille työskentelevän henkilöstönsä toimitilakustannuksista. Siirtyvät virkamiehet säilyttäisivät kokeilusta huolimatta palvelussuhteensa valtioon ennallaan. Yhteensä kaikkiin kokeilukuntiin siirtyisi noin 1000 valtion työntekijää.

Jotta kokeilussa kunnan vastuulle siirtyvät ja työ- ja elinkeinotoimiston vastuulle jäävät työnhakijat eivät joutuisi eriarvoiseen asemaan, siirtyvien henkilöiden määrä tulisi suhteuttaa kunnan vastuulle siirtyvän asiakaskohderyhmän nykyiseen resursointiin työ- ja elinkeinotoimistossa. Henkilöstöressurssien kohdentuminen kokeiluihin perustuu lähtökohtaisesti siirtyvän asiakaskohderyhmän kokoon, palvelutarpeeseen ja nykyiseen palvelutasoon.

Täydentäviin ja ensimmäisessä vaiheessa hyväksytyihin kuntakokeiluihin työ- ja elinkeinotoimistoista siirtyvät henkilötyövuodet (elokuu 2020, laskelma päivitetty koronan johdosta):

HE 114/2020 vp

Ensimmäinen hakuvaihe	ELY- alue	Siirtyvä htv
Espoo	UUD	75,2
Helsinki	UUD	203,0
Vantaa, Kerava	UUD	84,2
Turku, Paimio, Sauvo, Uusikaupunki, Laitila	VAR	65,7
Salo, Marttila	VAR	11,1
Pori, Kokemäki	SAT	20,0
Lahti, Hollola, Asikkala, Kärkölä, Orimattila	HÄM	44,3
Hämeenlinna, Hattula, Janakkala	HAM	17,6
Pirkanmaa	PIR	126,1
Mikkeli, Juva, Hirvensalmi, Mäntyharju, Kangasniemi, Puumala	ESA	13,6
Savonlinna	ESA	6,6
Kuopio, Iisalmi, Lapinlahti, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Vieremä	PSA	36,9
Joensuu, Outokumpu, Liperi, Polvijärvi, Kontiolahti	PKA	32,2
Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Äänekoski	KES	52,8
Seinäjoki ja Ilmajoki	EPO	12,8
Kokkola	POH	8,5
Oulu, Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Tyrnävä, Muhos	PPO	63,3
Raahe, Pyhäjoki ja Siikajoki	PPO	6,3
Hyrnsalmi, Kajaani, Kuhmo, Sotkamo, Suomussalmi, Paltamo, Ristijärvi	KAI	11,5
Rovaniemi, Tornio, Kemijärvi ja Sodankylä	LAP	20,0
Kaikki yhteensä		911,9

HE 114/2020 vp

Täydentävä haku		Siirtyvä htv
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen ja Ylivieska	PPO	5,9
Alavus, Kauhajoki, Kurikka, Teuva, Isojoki, Karijoki, Soini	EPO	7,4
Kosken Tl (mukaan Salon kokeiluun)	VAR	0,3
Ulvila (mukaan Porin kokeiluun)	SAT	1,8
Pertunmaa (mukaan Mikkelin kokeiluun)	ESA	0,2
Keuruu, Jämsä ja Saarijärvi	KES	7,9
Kannus, Perho, Kaustinen, Veteli, Halsua, Toholampi, Lestijärvi (mukaan Kokkolan kokeiluun)	POH	2,8
Lieksa, Kitee, Ilomantsi, Juuka, Tohmajärvi, Heinävesi ja Rääkkylä	PKA	8,9
Porvoo	UUD	10,5
Raasepori, Hanko	UUD	6,8
Kaikki täydentävät kunnat yhteensä		52,7
Siirtyvä htv yhteensä		964,5

Täydentäviin kokeilukuntiin siirtyvä resurssi muodostaisi 1,5 prosenttia työ- ja elinkeinotoimistojen kokonaishenkilötyövuosista ja arvioilta 2 prosenttia kokeilutehtäviä varten nykyään varatuista henkilötyövuosista. Yhteensä kaikille kokeilualueille siirtyisi 31 prosenttia työ- ja elinkeinotoimistojen kokonaisresursseista ja noin 43 prosenttia henkilöasiakastyöhön liittyvistä resursseista.

Kuntien palveluksessa olevan henkilöstön tehtävät eivät kokeilun myötä lähtökohtaisesti lisääntyisi, koska työ- ja elinkeinotoimistosta siirtyisi henkilöstöä hoitamaan julkisia työvoima- ja yrityspalveluja kokeilussa. Kunnat voisivat kuitenkin osoittaa nykyisin työllisyyden hoidon tehtävissä toimivaa henkilöstöään hoitamaan myös ehdotetussa laissa tarkoitettuja tehtäviä.

2.2.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Kokeilun odotetaan kasvattavan osaavan työvoiman tarjontaa, koska kokeilualan muodostavalla kunnalla tai kuntaryhmällä voi monitoimialaisina ja asiakkaita lähellä olevina toimijoina olla työ- ja elinkeinotoimistoa paremmat mahdollisuudet paikallisten työnantajien tarpeiden huomioimisen ja piilotyöpaikkojen löytämisen.

Yritysten näkökulmasta työvoiman saatavuus voi parantua. Täydentäviin kokeilualueiden kuntiin sijoittui tammikuun 2020 aikana kuitenkin hyvin pieni osa maan uusista avoimista työpaikoista eli yhteensä 3,5 prosenttia.

HE 114/2020 vp

Uudet avoimet työpaikat keskimäärin kuukaudessa vuoden 2020 ensimmäisen kvartaalin aikana kokeilualueilla ja koko maassa:

Alue	ELY-alue	Uudet avoimet työpaikat keskimäärin kuukaudessa (Q1/2020)	Osuus koko maan työpaikoista (%)
Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen ja Ylivieska	PPO	347	0,5 %
Alavus, Kauhajoki, Kurikka, Teuva, Isojoki, Karijoki, Soini	EPO	458	0,5 %
Keuruu, Jämsä ja Saarijärvi	KES	229	0,3 %
Lieksa, Kitee, Ilomantsi, Juuka, Tohmajärvi, Heinävesi ja Rääkkylä	PKA	215	0,3 %
Porvoo	UUD	954	1,2 %
Raasepori, Hanko	UUD	299	0,4 %
Kosken TI (mukaan Salon kokeiluun)	VAR	10	0,0 %
Ulvila (mukaan Porin kokeiluun)	SAT	76	0,1 %
Pertunmaa (mukaan Mikkelin kokeiluun)	ESA	4	0,0 %
Kannus, Perho, Kaustinen, Veteli, Halsua, Toholampi, Lestijärvi (mukaan Kokkolan kokeiluun)	POH	130	0,2 %
Yhteensä		2722	3,5 %

3 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Täydentävän esityksen valmistelussa on arvioitu vaihtoehtoa, jossa säilytettäisiin alkuperäisessä esityksessä ehdotettu ratkaisu säätää tehtävät kokeilualueille ja lisäksi säädettäisiin kokeilualan kunnille velvollisuus järjestää yhteistyö kuntalain 8 luvussa tarkoitetulla tavalla yhteisen toimielimen, yhteisen viran, viranomaistehtävän hoitamista kokevan sopimuksen tai kuntayhtymän kautta. Tämä olisi ollut toinen keino varmistaa, että tehtävistä vastaava taho on olemassa.

Alkuperäisen esityksen valmistelussa ei ole ollut esillä kokeilualan kuntien velvoittaminen yhteistyöhön, vaikka kokeilualan kuntien yhteistyö on ollut lähtökohtana kokeilujen valmistelussa. Kuntien velvoittaminen yhteistyöhön olisi kuntien itsehallinnon kannalta muutos

alkuperäiseen esitykseen nähden. Tällaisen muutoksen tekemistä ei ole valmistelussa pidetty mahdollisena ottaen huomioon tämän esityksen luonne täydentävänä esityksenä ja valmisteluun käytettävissä oleva aika. Yhteistyöhön velvoittaminen muuttaisi alkuperäistä esitystä tavalla, joka voisi vaikuttaa alkuperäisessä esityksessä ehdotettujen kokeilualueiden halukkuuteen osallistua kokeiluun. Tästä syystä on pidetty tarkoituksenmukaisempana säätää tehtävistä kuntakohtaisesti, mutta säilyttää kunnilla mahdollisuus sopia yhteistyöstä tai järjestämisvastuun siirtämisestä.

4 Säännöskohtaiset perustelut

2 §. Määritelmät. Pykälän 6 kohta poistettaisiin. Määritelmää ei tarvita, koska kokeilualueista säädetään 3 §:ssä ja kokeilualueen kunnan tehtävistä muualla laissa.

3 §. Kokeilualueet. Pykälän 1 kohta jaettaisiin a ja b alakohtaan ja b alakohtaan lisättäisiin uutena kokeilualueena Kurikan, Teuvan, Isojoen, Karijoen, Alavuden ja Soinin muodostama kokeilualue. Pykälän 2 kohdassa tarkoitettuun Mikkelin, Juvan, Hirvensalmen, Mäntyharjun, Kangasniemen ja Puumalan muodostamaan kokeilualueeseen lisättäisiin uutena kuntana Pertunmaa.

Pykälän 5 kohta jaettaisiin a ja b alakohtaan ja b alakohtaan lisättäisiin uutena kokeilualueena Jämsän, Keuruun ja Saarijärven muodostama kokeilualue. Pykälän 8 kohdassa tarkoitettuun kokeilualueeseen lisättäisiin uusina kuntina Kannus, Perho, Kaustinen, Veteli, Halsua, Toholampi ja Lestijärvi.

Pykälän 9 kohta jaettaisiin a ja b alakohtaan ja b alakohtaan lisättäisiin uutena kokeilualueena Kiteen, Lieksan, Juuan, Rääkkylän, Heinäveden, Ilomantsin ja Tohmajärven muodostama kokeilualue. Pykälän 10 kohta jaettaisiin a-c alakohtaan ja c alakohtaan lisättäisiin uutena kokeilualueena Alavieskan, Kalajoen, Merijärven, Oulaisten ja Ylivieskan muodostama kokeilualue.

Pykälän 12 kohdassa tarkoitettuun kokeilualueeseen lisättäisiin uutena kuntana Ulvila. Pykälän 13 kohta jaettaisiin a-e alakohtaan. Kohdan d alakohtaan lisättäisiin uutena kokeilualueena Porvoon kokeilualue ja e alakohtaan uutena kokeilualueena Hangon ja Raaseporin muodostama kokeilualue. Pykälän 14 kohdassa tarkoitettuun Salon ja Marttilan muodostamaan kokeilualueeseen lisättäisiin uutena kuntana Kosken Tl.

4 §. Kokeilualueen kunnan asiakkaat. Pykälää ja sen otsikkoa muutettaisiin siten, että asiakkuus määriteltäisiin siihen kokeilualueen kuntaan, jossa henkilöllä on kotikunta, eikä kokeilualueelle. Asiakasryhmiä koskeviin säännöksiin ei ehdoteta muutoksia. Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin kielellinen täsmennys, jolla määre ”työ- ja elinkeinotoimisto siirtää kokeilualueen kunnan asiakkaaksi” ulotetaan koskemaan sekä sellaisia 1 momentissa tarkoitettuihin asiakasryhmiin kuuluvia henkilöitä, jotka lain voimaan tullessa ovat ilmoittautuneet työttömäksi työnhakijaksi, että sellaisia 1 momentissa tarkoitettuihin asiakasryhmiin kuuluvia henkilöitä, jotka kokeilun aikana ilmoittautuvat työttömäksi työnhakijaksi.

5 §. Asiakkuuden siirtäminen. Pykälää muutettaisiin siten, että työ- ja elinkeinotoimisto siirtäisi asiakkuuden siihen kokeilualueen kuntaan, jossa henkilöllä on kotikunta, eikä kokeilualueelle. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan muutetun pykälän sisältöä ja samalla kieliasuun tehtäisiin korjaus.

6 §. *Asiakkuuden päätyminen ja uudelleen käynnistäminen.* Pykälää muutettaisiin siten, että kokeilun alueen asiakkuuden sijaan siinä puhuttaisiin kokeilun alueen kunnan asiakkuudesta, ja kokeilun alue korvattaisiin pykälässä kokeilun alueen kunnalla.

7 a §. *Työnhakijan haastattelut ja palvelutarpeen arviointi.* Pykälä olisi uusi. Sen 1 momentissa säädettäisiin kokeilun alueen kunnan velvollisuudesta järjestää asiakkailleen työnhakijan haastattelut ja vastata haastatteluihin liittyvistä tehtävistä työ- ja elinkeinotoimiston sijaan.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 4 §:n mukaan työ- ja elinkeinoviranomainen järjestää työnhakijalle ensimmäisen haastattelun kahden viikon kuluessa työhaun alkamisesta, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta. Työ- ja elinkeinoviranomaisen tulee varata työnhakijalle tilaisuus myöhempiin haastatteluihin määräajoin työnhakijan palvelutarpeen mukaisesti. Työttömän työnhakijan haastattelu tulee kuitenkin aina järjestää työttömyyden jatkuttua yhdenjaksoisesti kolmen kuukauden ajan ja sen jälkeen aina kolmen kuukauden yhdenjaksoisen työttömyyden jälkeen. Kokeilun alueen kunnilla olisi siis vastaava velvollisuus asiakkaidensa osalta.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 5 §:ssä säädetään työnhakijan haastattelun sisällöstä. Säännöksen mukaan ensimmäisessä työnhakijan haastattelussa tarkistetaan ja täydennetään työnhakutiedot, arvioidaan palvelutarve, laaditaan työllistymissuunnitelma sekä sovitaan asiointitavasta ja yhteydenpidosta työ- ja elinkeinoviranomaisen ja työnhakijan välillä. Osana palvelutarpeen arviointia työ- ja elinkeinoviranomainen tekee arvion työttömän työnhakijan valmiuksista työllistyä avoimille työmarkkinoille sekä työttömyyden pitkittymisen todennäköisyydestä. Myöhemmissä haastatteluissa arvioidaan lisäksi työhaun tuloksellisuutta ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumista sekä tarkistetaan suunnitelma. Työnhakijan haastattelun yhteydessä työ- ja elinkeinoviranomainen tarjoaa työnhakijalle soveltuvia työpaikkoja ja koulutusta sekä muita palvelutarpeen ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman mukaisia palveluja. Kokeilun alueen kunnilla olisi siis vastaavat tehtävät asiakkaidensa osalta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 3 §:ssä säädetyin työnhakijan informointivelvollisuuden ja 9 §:ssä säädettyjen työ- ja elinkeinoviranomaisten velvollisuuksien soveltamisesta kokeilun alueen kuntaan. Säännös on tärkeä työnhakijan oikeuksien kannalta.

Työnhakijan informointivelvollisuuden soveltaminen kokeilun alueen kuntaan tarkoittaisi, että kokeilun alueen kunnan olisi, vastaavasti kuin työ- ja elinkeinoviranomaisen, informoitava työnhakijaa työhaun käynnistämisen yhteydessä tai viipymättä sen jälkeen työnhakuun liittyvistä seikoista, hänelle tarjolla olevista julkisista työvoima- ja yrityspalveluista, työhaun voimassaolon edellytyksistä sekä muutosturvasta. Lisäksi kunnan tulisi informoida tarvittaessa työtöntä työnhakijaa hänen työllistymistään edistävästä muista palveluista, työttömän työnhakijan yleisistä velvollisuuksista sekä työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen saamisen keskeisistä työvoimapolitiittisista edellytyksistä.

Työ- ja elinkeinoviranomaisen velvollisuuksien soveltaminen kokeilun alueen kuntaan tarkoittaisi, että kokeilun alueen kunnan olisi, vastaavasti kuin työ- ja elinkeinoviranomaisen, tarjottava työtä ja koulutusta sekä järjestettävä työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sisältyviä palveluja sen käytettäväksi osoitettujen määrärahojen rajoissa. Kunnan olisi myös seurattava työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumista ja osaltaan huolehdittava palveluprosessin etenemisestä. Säännös sisältää siis

viranomaiselle velvollisuuden määrärahojen rajoissa pyrkiä kaikin käytettävissään olevin keinoin osaltaan vaikuttamaan suunnitelman toteutumiseen.

7 b §. *Kokeilualan kunnan suunnitelmia koskevat tehtävät.* Alkuperäisen lakiehdotuksen 12 § siirrettäisiin 7 b §:ksi. Pykälää muutettaisiin siten, että kokeiluala korvattaisiin kokeilualan kunnalla ja pykälän 2 momenttiin lisättäisiin säännös, jolla varmistetaan, että muualla lainsäädännössä mahdollisesti olevia viittauksia työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaaviin suunnitelmiin sovellettaisiin myös kokeilualan kunnan ja sen asiakkaan laatimaan suunnitelmaan.

8 §. *Kokeilualan kunnan julkiset työvoima- ja yrityspalvelut.* Pykälään yhdistettäisiin alkuperäisen lakiehdotuksen 8 §:n, 9 §:n 1 momentin sekä 10 §:n 1 momentin tehtäväsäännökset. Pykälään sisällytettäisiin viittaussäännösten avulla myös alkuperäisen lakiehdotuksen 9 §:n 3 momentin, 10 §:n 5 momentin, 11 §:n ja 16 §:n 2 momentin sisältö. Pykälän otsikko muutettaisiin yhdistettyä sisältöä vastaavasti ja vastaamaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa käytettyä käsitteistöä.

Pykälän 1 momentin johdantokappaletta muutettaisiin vastaamaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa käytettyä käsitteistöä ja kokeiluala korvattaisiin kokeilualan kunnalla. Momentin 1 ja 2 kohta vastaisivat alkuperäisen lakiehdotuksen 8 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, mutta kohtien kirjoitusasua muutettaisiin lakiteknisistä syistä.

Momentin 3 kohdan a-d alakohdaksi koottaisiin alkuperäisen lakiehdotuksen 9 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta sekä 3 kohdan ensimmäinen virke. Samalla kohtien kirjoitusasua muutettaisiin lakiteknisistä syistä.

Momentin 4 ja 5 kohdaksi siirrettäisiin alkuperäisen lakiehdotuksen 10 §:n 1 momentissa säädetty omaehtoisen opiskelun tukemiseen liittyvät tehtävät. Samalla kohtien kirjoitusasua muutettaisiin lakiteknisistä syistä. Momentin 6 kohdaksi siirrettäisiin alkuperäisen lakiehdotuksen 8 §:n 3 momentissa säädetty työnvälitystehtävä.

Pykälän 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädettäisiin kootusti, että 1 momentissa tarkoitettuihin palveluihin sovelletaan, mitä niistä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa, sen nojalla annetuissa säännöksissä ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa säädetään, ellei ehdotetussa laissa toisin säädetä. Säännös kattaisi alkuperäisen lakiehdotuksen 8 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen osittain, 9 §:n 1 momentin 3 kohdan toisen virkkeen, 11 §:n 2 momentin ja 16 §:n 2 kohdan osittain.

Pykälän 2 momentin toisessa virkkeessä säädettäisiin kootusti siitä, että kokeilualan kunnan hoitaessa tässä laissa säädettyjä tehtäviä, siihen sovellettaisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sekä kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa säädettyjä työ- ja elinkeinotoimistoa, työ- ja elinkeinoviranomaista ja näiden tehtäviä koskevia säännöksiä, ja että mainituissa laeissa ja säännöksissä säädetty velvollisuudet ilmoittaa tietoja työ- ja elinkeinotoimistolle koskisivat kokeilualan kuntaa. Ilmoittamisvelvollisuuksien osalta säännös siis tarkoittaa, että jos mainituissa laeissa tai säännöksissä säädetään jollekin taholle, esimerkiksi työnhakijalle tai koulutuspalvelujen tuottajalle, velvollisuus ilmoittaa tietoja työ- ja elinkeinotoimistolle, säännöstä sovellettaisiin kokeilualan kuntaan. Tiedot olisi siis ilmoitettava kokeilualan kunnalle.

Poikkeuksen 2 momentin toisesta virkkeestä muodostaisivat julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 3 ja 5 §. Niissä säädetty tehtävät, eli opiskelijoiden

valitseminen työvoimakoulutukseen ja työvoimakoulutuksen keskeyttäminen, eivät siirtyisi kokeilualueen kunnalle. Siitä johtuen keskeyttämisperusteista olisi ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle.

Pykälän 2 momentin toinen virke kattaisi alkuperäisen lakiehdotuksen 8 §:n 2 momentin, 10 §:n 5 momentin, 11 §:n 1 ja 3 momentin ja 16 §:n 2 kohdan (alkuperäisen lakiehdotuksen 16 §:n 2 kohdassa on virhe; tiedot opintojen etenemisestä ja tukemisen keskeyttämisestä oli tarkoitus säätää toimitettaviksi kokeilualueen kunnalle).

Ehdotetun 2 momentin johdosta esimerkiksi palkkatuen osalta kokeilualueen kunnan myöntämään palkkatukeen sovellettaisiin, mitä palkkatuesta säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa ja asetuksessa. Lisäksi esimerkiksi työnhakijan omaehtoisten opintojen osalta 2 momentti tarkoittaisi, että julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvun säännöksiä muun muassa tukiajasta, tukemisesta sopimisesta työllistymissuunnitelmassa, etenemisvaatimuksista ja opintojen etenemisestä ilmoittamisesta sekä koulutuspalvelujen tuottajan velvollisuuksista sovellettaisiin myös silloin kun ratkaisun opintojen tukemisesta tekee kokeilualueen kunta. Lisäksi esimerkiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (1073/2012) säännökset muun muassa kulukorvauksen määrästä, kulukorvauksen hakemisesta ja maksamisesta, korvattavista matkoista ja matka- ja yöpymiskustannusten korvausperusteesta tulisivat sovellettavaksi kokeilualueen myöntämään harkinnanvaraiseen kulukorvaukseen ja matka- ja yöpymiskustannusten korvaukseen.

Viittaamalla palveluista ja tehtävistä säädettyyn kootusti pienennetään riskiä, että viittaus johonkin yksittäiseen säännökseen jäisi puuttumaan, ja siten säännökset kokeilualueen kunnan ja työ- ja elinkeinotoimiston palveluista ja tehtävistä eivät vastaisikaan toisiaan. Asiakkaiden yhdenvertaisuuden kannalta on tärkeää, etteivät julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen sisältö ja viranomaisten tehtävät riipu siitä, mikä taho palvelut järjestää.

Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin alkuperäisestä esityksestä puuttunut säännös kokeilualueen kunnan velvollisuudesta noudattaa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 1 luvun 4 ja 6-8 §:n säännöksiä työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta, maksuttomuudesta, tasapuolisuudesta ja yhdenvertaisuudesta sekä miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistämisestä. Säännös on tärkeä asiakkaiden yhdenvertaisuuden kannalta.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun 8 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten soveltamisesta kokeilualueen kunnan ehdotetun lain nojalla myöntämiin tukiin ja korvauksiin. Säännös korvaisi alkuperäisen lakiehdotuksen 9 §:n 3 momentin ja täydentäisi ehdotetussa 8 §:n 2 momentissa säädettyä selvyden vuoksi.

8 a §. *Työkokeilua ja palkkatukea koskevat poikkeukset.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin selvyden vuoksi työkokeilua koskevista poikkeuksista sellaisia tilanteita varten, jossa kunta itse on työkokeilun järjestäjänä. Säännöstä ei ollut alkuperäisessä lakiehdotuksessa. Pykälän 2 momentin sisältö sen sijaan vastaisi alkuperäisen lakiehdotuksen 9 §:n 2 momenttia.

Alkuperäisen lakiehdotuksen 9 §. *Kokeilualueen toimivalta etuuksien myöntämisessä.* Pykälän sisältö on sisällytetty ehdotettuihin 8 ja 8 a pykäliin.

10 §. *Kokeilualueen kunnan muut tehtävät.* Pykälän otsikosta kokeilualue muutettaisiin kokeilualueen kunnaksi. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että alkuperäisen lakiehdotuksen 1 momentin sisältö olisi siirretty ehdotettuun 8 §:n 1 momenttiin, ja sen paikalla

HE 114/2020 vp

1 momentissa säädettäisiin kokeilualan kunnan kotoutumisen edistämiseen liittyvistä tehtävistä.

Ehdotetun uuden 1 momentin mukaan kokeilualan kunta vastaisi kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2 luvussa työ- ja elinkeinotoimiston tehtäväksi säädettyjen palvelujen ja toimenpiteiden järjestämisestä asiakkailleen työ- ja elinkeinotoimiston sijaan. Näihin palveluihin ja toimenpiteisiin sovellettaisiin, mitä niistä mainitussa luvussa säädetään.

Kokeilualueelle on ehdotettu säädettävän kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2 luvussa tarkoitetut kotoutumissuunnitelmaan liittyvät tehtävät 7 b §:ssä ja maahanmuuttajan omaehtoisten opintojen tukemiseen liittyvät erät tehtävät 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa. Näiden tehtävien lisäksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2 luvussa säädetään työ- ja elinkeinotoimistolle tehtäväksi ohjaus ja neuvonta, alkukartoituksen järjestäminen ja maahanmuuttajan ohjaaminen koulutukseen. Ehdotetun 1 momentin mukaan kokeilualan kunta vastaisi siis myös näistä tehtävistä. Vastaavaa tarkoittanut säännös sisältyi alkuperäisen lakiehdotuksen 8 §:n 1 momentin 3 kohtaan, mutta kyseisestä kohdasta oli virheellisesti jäänyt puuttumaan osa kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2 luvussa tarkoitetuista tehtävistä. Säännöksen perusteluissa ne kuitenkin mainittiin.

Pykälän 2 momentissa kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla ja kohtiin tehtäisiin lakitekniisiä korjauksia. Pykälän 3 ja 4 momentissa kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla. Pykälän 5 momentissa kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla ja lisäksi lisättäisiin säännös julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvun 2 §:n 4 momentin nojalla annettujen säännösten soveltamisesta kokeilualan kuntaan myös siltä osin kuin kyseisissä säännöksissä säädetään kulukorvauksen määrästä.

Alkuperäisen lakiehdotuksen 11 §. *Koulutuspalvelujen tuottajan velvollisuudet.* Pykälän sisältö on sisällytetty ehdotettuun 8 §:n 2 momenttiin viittaussäännöksellä.

Alkuperäisen lakiehdotuksen 12 §. *Kokeilualan suunnitelmia koskevat tehtävät.* Pykälän sisältö on siirretty 7 b §:ään.

13 §. *Kuntoutus-, koulutus- ja työntekomahdollisuuden järjestäminen.* Pykälässä kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla.

14 §. *Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän käyttö.* Pykälässä kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla. Lisäksi pykälän 1, 2 ja 4 momenttiin tehtäisiin kielellisiä tai lakitekniisiä korjauksia. Pykälän 5 momentti, jossa alkuperäisessä esityksessä ehdotettiin säädettäväksi asetuksenantovaltuudesta, poistettaisiin.

15 §. *Kokeilualan kunnan asiakkaana olevan työttömän työnhakijan velvollisuudet.* Pykälän otsikossa ja pykälässä kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla. Pykälän viittaukset suunnitelmia koskevaan pykälään olisi päivitettävä vastaamaan uutta pykäläjärjestystä.

Alkuperäisen lakiehdotuksen 16 §. *Kokeilualan asiakkaan velvollisuus tietojen antamiseen.* Pykälän 1 kohdan sisältö ehdotetaan tarpeellisilta osin siirrettäväksi 21 §:ään. Alkuperäisen lakiehdotuksen 2 kohdassa oli virhe. Tiedot olisi pitänyt säätää annettavan työ- ja elinkeinotoimiston sijaan kokeilualan kunnalle. Tämä muutos huomioituna 2 kohdan säännös on sisällytetty ehdotettuun 8 §:n 2 momenttiin.

18 §. *Tiedonsaantioikeus, palvelun epäminen ja muutoksenhaku.* Pykälän 1 momentin johdantokappaleessa kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla. Momentin 1 ja 2

kohtaan tehtäisiin lakitekniisiä korjauksia. Alkuperäisen lakiehdotuksen 1 momentin 3 kohta, 2 momentti ja 3 momentti koottaisiin uudeksi 2 momentiksi ja samalla säännöksiin tehtäisiin lakitekniisiä korjauksia.

19 §. *Vastuu asiakastietojen käsittelystä.* Pykälässä kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla. Lisäksi 1 momenttiin tehtäisiin kielellinen korjaus.

20 §. *Työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehen siirtäminen kokeilualueelle.* Pykälässä kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla.

21 §. *Kokeilualan kunnan ja sen asiakkaan tiedonantovelvollisuus.* Pykälän otsikkoa muutettaisiin ja pykälä jaettaisiin kahdeksi momentiksi. Pykälässä säädettäisiin kokeilualan kunnan ja sen asiakkaan tiedonantovelvollisuudesta.

Pykälän 1 momentin mukaan asiakkaan velvollisuuteen antaa tietoja kokeilualan kunnalle sovellettaisiin työttömyysturvalain säännöksiä tietojen ilmoittamisesta työvoimapolitiittisen lausunnon antamista varten. Momentissa mainitun työttömyysturvalain 11 luvun 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaan työttömyysetuuden hakijan on esitettävä työ- ja elinkeinotoimiston lausunnon edellyttämät häntä henkilökohtaisesti koskevat selvitykset työ- ja elinkeinotoimistolle sen määräämällä tavalla, ja lisäksi etuuden saajan tulee viipymättä ilmoittaa olosuhteita koskevasta muutoksesta työ- ja elinkeinotoimistolle tai työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskukselle. Olosuhteilla tarkoitetaan niitä työttömyysetuuden saamisen edellytyksiä, joista annetaan työvoimapolitiittinen lausunto työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n perusteella. Asiakkaan tietojenantovelvollisuus koskisi kokeilualan kunnan antamien työvoimapolitiittisten lausuntojen edellyttämää tietoja ja 2 momentissa tarkoitettuja työ- ja elinkeinotoimistolle ilmoitettavia tietoja. Pykälän 2 momentti vastaisi alkuperäisen lakiesityksen 21 §:ää.

22 §. *Työ- ja elinkeinotoimiston ja kokeilualan yhteistyövelvoite.* Pykälän 1 momentissa kokeilualue korvattaisiin kokeilualan kunnalla.

24 §. *Voimaantulo.* Voimaantulopykälään lisättäisiin säännös lain voimaantulosta uusilla kokeilualueilla.

5 Voimaantulo

Laki tulisi pääosin voimaan 1.1.2021. Sen 3 §:n 1 kohdan b alakohta, 5 kohdan b alakohta, 9 kohdan b alakohta, 10 kohdan c alakohta sekä 13 kohdan d ja e alakohta tulisivat kuitenkin voimaan vasta 1.3.2021.

Alkuperäinen lakiehdotus on ehdotettu tulemaan voimaan 1.1.2021. Alkuperäisessä lakiehdotuksessa jo mainitut kokeilualueet aloittaisivat siten toimintansa 1.1.2021. Ehdotetun täydennyksen johdosta näihin kokeilualueisiin mukaan liittyvät uudet kunnat aloittaisivat myös kokeilussa 1.1.2021. Uusien kuntien mukaantulon alkuperäisessä lakiehdotuksessa jo määritellyillä kokeilualueilla niiden aloittaessa arvioidaan edellyttävän hyvin tiivistä valmistelua. Kokeilualan kuntien samanaikaista aloittamista kokeilussa pidetään kuitenkin perusteltuna muun muassa kuntien perehdyttämiseen, henkilöstön siirtymiseen ja asiakasviestintään liittyvistä syistä.

Tässä täydentävässä esityksessä ehdotettavat uudet kokeilualueet aloittaisivat sen sijaan toimintansa vasta 1.3.2021. Toiminnan aloitus 1.3.2021 edellyttää hyvin tiivistä valmistelua kokeilualueilta ja alueiden työ- ja elinkeinotoimistoilta. Aloitus mahdollisimman pian on

HE 114/2020 vp

kuitenkin tärkeää, jotta myös näiltä kokeilualueilta saataisiin riittävän pitkältä ajalta tietoa siitä, parantaako kuntapohjainen palvelujen järjestäminen työllisyyden edistämisen vaikuttavuutta ja työllisyysastetta.

Myös uusien kokeilualueiden osalta kokeilu päättyisi alkuperäisen esityksen voimassaolon päättyessä 30.6.2023. Asiakkaiden ohjaaminen kokeiluun päättyisi alkuperäisen lakiehdotuksen 25 §:n 3 momentin mukaisesti 31.3.2023.

6 Toimeenpano ja seuranta

Yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (1233/2013) 15 §:ssä tarkoitettut yhteistoimintaneuvottelut tämän täydentävän esityksen johdosta käytäisiin mahdollisuuksien mukaan samassa yhteydessä kuin alkuperäisen esityksen johdosta käytävät yhteistoimintaneuvottelut. Jo annettua valtakunnallista neuvotteluesitystä joudutaan kuitenkin täydentämään.

Uudet kokeilualueet on huomioitava kyseisen työ- ja elinkeinotoimiston toimistokohtaisessa yhteistoimintaneuvotteluesityksessä. Alkuperäisessä esityksessä määriteltyjen kokeilualueiden täydentäminen uusilla kunnilla aiheuttaa tarpeen täydentää kyseisten kokeilualueiden työ- ja elinkeinotoimistojen yhteistoimintaneuvotteluesitystä. Yhteistoimintamenettelyjen käyminen siten, että nämä kokeilualueet voisivat kokonaisuudessaan aloittaa toimintansa suunnitellusti 1.1.2021, on aikataulullisesti haastavaa.

7 Suhde täydennettävään esitykseen

Tässä esityksessä ehdotetaan, että eduskunnalle annetusta lakiehdotuksesta poistettaisiin 9, 11, 12 ja 15 §, että 2-6, 8, 10, 13-15, 18-22 ja 24 § muutettaisiin tässä esityksessä ehdotetulla tavalla ja että lakiehdotukseen lisättäisiin 7 §:n jälkeen kaksi uutta pykälää ja 8 §:n jälkeen yksi uusi pykälä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella esitetään, että eduskunta jättäisi hyväksymättä työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun hallituksen esityksen (HE 87/2020 vp) lakiehdotuksen 9, 11, 12 ja 16 §:n, hyväksyisi 2-6, 8, 10, 13-15, 18-22 ja 24 §:n tässä täydentävässä esityksessä ehdotetulla tavalla muutettuina ja lisäisi lakiehdotukseen uuden 7 a, 7 b ja 8 a §:n:

Laki

työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työttömällä* henkilöä, joka ei ole työsuhteessa eikä työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitetulla tavalla työllistyy päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään yhdenjaksoisesti yli

kahta viikkoa ja joka ei ole mainitussa luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija; työttömänä pidetään myös työsuhteessa olevaa, joka on kokonaan lomautettu tai jonka säännöllinen viikoittainen työskentelyaika on alle 4 tuntia;

2) *työnhakijalla* henkilöasiakasta, jonka työnhaku on voimassa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 tai 2 §:ssä säädettyllä tavalla;

3) *vieraskielisellä henkilöllä* henkilöä, joka on ilmoittanut väestötietojärjestelmästä ja Väestötietokeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 3 §:ssä tarkoitettuun väestötietojärjestelmään äidinkielekseen muun kielen kuin suomen, ruotsin tai saamen kielen;

4) *maahanmuuttajalla* kotoutumisen edistämisestä annetun lain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettua Suomeen muuttanutta henkilöä;

5) *työllistymistä edistävällä palvelulla* julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettua työnhakuvalmennusta, uravalmennusta, työvoimakoulutusta ja työttömyysetuudella tuettua työnhakijan omaehtoista opiskelua, mainitun lain 4 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua kokeilua, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitettua työvoimakoulutusta, kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22–24 §:ssä tarkoitettua omaehtoista opiskelua ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001) tarkoitettua kuntouttavaa työtoimintaa.

3 §

Kokeilualueet

Kokeilualueet ovat:

1) Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella:

a) Seinäjoen ja Ilmajoen muodostama kokeilualue;

b) Kurikan, Kauhajoen, Teuvan, Isojoen, Karijoen, Alavuden ja Soinin muodostama kokeilualue;

2) Etelä-Savon työ- ja elinkeinotoimiston alueella Mikkelin, Juvan, Hirvensalmen, Mäntyharjun, Kangasniemen, Puumalan ja Pertunmaan muodostama kokeilualue sekä Savonlinnan kokeilualue;

- 3) Hämeen työ- ja elinkeinotoimiston alueella Hämeenlinnan, Hattulan ja Janakkalan muodostama kokeilualue sekä Lahden, Hollolan, Asikkalan, Kärkölan ja Orimattilan muodostama kokeilualue;
- 4) Kainuun työ- ja elinkeinotoimiston alueella Hyrynsalmen, Kajaanin, Kuhmon, Sotkamon, Suomussalmen, Paltamon ja Ristijärven muodostama kokeilualue;
- 5) Keski-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston alueella:
 - a) Jyväskylän, Laukaan, Muuramen ja Äänekosken muodostama kokeilualue;
 - b) Jämsän, Keuruun ja Saarijärven muodostama kokeilualue;
- 6) Lapin työ- ja elinkeinotoimiston alueella Rovaniemen, Tornion, Kemijärven ja Sodankylän muodostama kokeilualue;
- 7) Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueen kokeilualue, johon kuuluvat maakunnan kaikki 22 kuntaa;
- 8) Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Kokkolan, Kannuksen, Perhon, Kaustisen, Vetelin, Halsuan, Toholammen ja Lestijärven kokeilualue;
- 9) Pohjois-Karjalan työ- ja elinkeinotoimiston alueella:
 - a) Joensuun, Outokummun, Liperin, Polvijärven ja Kontiolahden muodostama kokeilualue;
 - b) Kiteen, Lieksan, Juuan, Rääkkylän, Heinäveden, Ilomantsin ja Tohmajärven muodostama kokeilualue;
- 10) Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella:
 - a) Oulun, Hailuodon, Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Tyrnävän ja Muhoksen muodostama kokeilualue;
 - b) Raahen, Pyhäjoen ja Siikajoen muodostama kokeilualue;
 - c) Alavieskan, Kalajoen, Merijärven, Oulaisten ja Ylivieskan muodostama kokeilualue;
- 11) Pohjois-Savon työ- ja elinkeinotoimiston alueella Kuopion, Iisalmen, Lapinlahden, Siilinjärven, Sonkajärven ja Vieremän muodostama kokeilualue;
- 12) Satakunnan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Porin, Kokemäen ja Ulvilan muodostama kokeilualue;
- 13) Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella:
 - a) Espoon kokeilualue;
 - b) Helsingin kokeilualue;
 - c) Vantaan ja Keravan muodostama kokeilualue;
 - d) Porvoon kokeilualue;
 - e) Hangon ja Raaseporin muodostama kokeilualue;
- 14) Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston alueella Salon, Marttilan ja Kosken Tl:n muodostama kokeilualue sekä Turun, Laitilan, Paimion, Sauvon ja Uudenkaupungin muodostama kokeilualue.

4 §

Kokeilualueen kunnan asiakkaat

Kokeilualueen kunnan asiakkaita ovat työttömät työnhakijat, työllistettynä olevat ja työllistymistä edistävässä palveluissa olevat työnhakijat, joiden kotikunta on kyseisessä kunnassa ja jotka:

1) eivät täytä työttömyysturvalain 5 luvun 2 §:n 1 momentissa tai 6 §:n 1 momentissa säädettyjä ansiopäivärahan saamisen edellytyksiä; tai

2) ovat alle 30-vuotiaita, maahanmuuttajia tai vieraskielisiä henkilöitä.

Kokeilualueen kunnan asiakkaita ovat 1 momentissa tarkoitettuihin asiakasryhmiin kuuluvat, jotka tämän lain voimaan tullessa ovat ilmoittautuneet työttömäksi työnhakijaksi tai kokeilun aikana ilmoittautuvat työttömäksi työnhakijaksi ja jotka työ- ja elinkeinotoimisto siirtää kokeilualueen kunnan asiakkaaksi.

5 §

Asiakkuuden siirtäminen

Työ- ja elinkeinotoimisto siirtää 4 §:ssä tarkoitettuun asiakasryhmään kuuluvan henkilön sen kokeilualueen kunnan asiakkaaksi, jossa henkilöllä on kotikunta. Siirtämisestä on ilmoitettava asiakkaalle ja kokeilualueen kunnalle.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi siirtää kokeilualueen kunnan asiakkaaksi myös henkilön, joka viimeistään seitsemän päivän kuluttua työnhaun käynnistämisestä tai työnhaun muutoksen ilmoittamisesta kuuluu 4 §:ssä tarkoitettuun asiakasryhmään.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi perustellusta syystä jättää asiakkaan siirtämättä kokeilualueen kunnan asiakkaaksi.

6 §

Asiakkuuden päätyminen ja uudelleen käynnistäminen

Kokeilualueen kunnan asiakkaaksi ohjatun asiakkuuden päättymiseen sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa ja 2 §:n 3 momentissa säädetään työnhaun voimassaolon lakkaamisesta. Kokeilualueen kunnan asiakas voi tehdä mainituissa lainkohdissa tarkoitetut ilmoitukset kokeilualueen kunnalle tai työ- ja elinkeinoviranomaiselle.

Jos kokeilualueen kunnan asiakkaan työnhaku on päättynyt ja henkilö kokeilun kestäessä käynnistää työnhakunsa uudelleen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 §:n mukaisesti, asiakkuus jatkuu kokeilualueen kunnassa, vaikka tämän lain 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetty edellytykset eivät täytyisi. Kokeilualueen kunnan asiakkaana ollut henkilö voi käynnistää työnhaun uudelleen myös pyytämällä sitä kokeilualueen kunnalta.

7 a §

Työnhakijan haastattelut ja palvelutarpeen arviointi

Kokeilualueen kunta järjestää julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettujen työnhakijan haastattelut ja vastaa mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä työ- ja elinkeinotoimiston sijaan.

Kokeilussa kuntaan sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 3 ja 9 §:ssä säädetään työnhakijan informoisesta ja työ- ja elinkeinoviranomaisen velvollisuuksista.

7 b §

Kokeilualueen kunnan suunnitelmia koskevat tehtävät

Kokeilualueen kunta hoitaa asiakkaidensa osalta työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät, joista säädetään:

- 1) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa ja sen 2 luvun 7 §:n nojalla annetuissa säännöksissä asiakkaan työllistymissuunnitelman laatimiseksi;
- 2) työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetussa laissa (1369/2014) monialaisen työllistymissuunnitelman laatimiseksi;
- 3) kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa aktivointisuunnitelman laatimiseksi;

4) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa työttömälle työnhakijalle laaditun kotoutumissuunnitelman laatimiseksi.

Kokeilualueen kunnan ja sen asiakkaan suunnitelmaan sovelletaan, mitä 1 momentissa mainituissa laeissa säädetään työ- ja elinkeinotoimiston ja sen asiakkaan laatimasta suunnitelmasta ja suunnitelman toteuttamisesta. Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan 1 momentissa mainitussa laissa tarkoitettuun suunnitelmaan, lakia ja säännöksiä sovelletaan kokeilualueen kunnan ja kunnan asiakkaan laatimaan 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan.

8 §

Kokeilualueen kunnan julkiset työvoima- ja yrityspalvelut

Julkisena työvoima- ja yrityspalveluna kokeilualueen kunta:

1) tarjoaa asiakkailleen julkisesta työvoima- yrityspalvelusta annetun lain 3 luvussa tarkoitettuja henkilöasiakkaalle suunnattuja työnvälityspalveluja, 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja tieto- ja neuvontapalveluja sekä 4 luvun 3 §:ssä tarkoitettua ammatinvalinta- ja uraohjausta;

2) ohjaa asiakkaansa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettuihin asiantuntija-arviointeihin, 4 §:ssä tarkoitettuun valmennukseen ja 5 §:ssä tarkoitettuun kokeiluun sekä 5 luvussa tarkoitettuun työvoimakoulutukseen;

3) myöntää valtion lukuun julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain:

a) 7 luvussa tarkoitettua palkkatukea;

b) 8 luvussa tarkoitettua starttirahaa;

c) 9 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua harkinnanvaraista kulukorvausta;

d) 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluihin ja asiantuntija-arviointeihin liittyviä harkinnanvaraisia etuuksia;

4) tekee ratkaisun työnhakijan omaehtoisen työttömyysetuudella tuetun opiskelun edellytyksistä, joista säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvussa;

5) tekee ratkaisun maahanmuuttajan omaehtoisten opintojen tukemisen edellytyksistä, joista säädetään kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22–24 §:ssä;

6) voi työ- ja elinkeinotoimiston lisäksi julkaista ja välittää tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista työnantajan toimeksiannon mukaisesti ja esitellä työnantajalle työnhakijoita julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin palveluihin sovelletaan, mitä niistä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa, sen nojalla annetuissa säännöksissä ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa säädetään, ellei tässä laissa toisin säädetä. Mitä mainituissa laeissa ja säännöksissä säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta, työ- ja elinkeinoveranomaisesta, näiden tehtävistä ja ilmoitusvelvollisuudesta työ- ja elinkeinotoimistolle, koskee kokeilualueen kuntaa sen hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä, lukuun ottamatta, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 3 §:ssä säädetään opiskelijoiden valitsemisesta koulutukseen ja 5 §:ssä koulutuksen keskeyttämisestä ja keskeyttämisperusteiden ilmoittamisesta työ- ja elinkeinotoimistolle.

Julkisia työvoima- ja yrityspalveluita tarjotessaan kunnan on lisäksi noudatettava, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 1 luvun 4 ja 6–8 §:ssä säädetään työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta, maksuttomuudesta, tasapuolisuudesta ja yhdenvertaisuudesta sekä miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistämisestä.

Kokeilualueen kunnan tämän lain nojalla myöntämiin tukiin ja korvauksiin sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun 8 §:ssä ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään.

8 a §

Työkokeilua ja palkkatukea koskevat poikkeukset

Sen estämättä, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 9 §:ssä säädetään työkokeilua koskevan sopimuksen tekemisestä, sopimuksen tekevät kokeilualueen kunta ja kunnan asiakas, jos työkokeilun järjestäjänä on kunta itse. Työkokeiluun ei tällöin sovelleta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 9 §:n 2 momenttia eikä sitä, mitä mainitun pykälän 3 momentissa säädetään työkokeilun järjestäjälle asetettavista lisäehdoista ja mainitun 4 luvun 10 §:n 2 momentissa työkokeilun järjestäjän velvollisuudesta ilmoittaa poissaoloista.

Jos palkkatuen hakijana on kokeilualueen kunta taikka palkkatuki rahoitetaan Euroopan sosiaalirahastosta, päätöksen tuen myöntämisestä tekee työ- ja elinkeinotoimisto siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvussa säädetään.

10 §

Kokeilualueen kunnan muut tehtävät

Kokeilualueen kunta vastaa kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2 luvussa työ- ja elinkeinotoimiston tehtäväksi säädettyjen palvelujen ja toimenpiteiden järjestämisestä asiakkailleen työ- ja elinkeinotoimiston sijaan. Edellä tarkoitettuihin palveluihin ja toimenpiteisiin sovelletaan, mitä niistä mainitussa luvussa säädetään.

Mitä työttömyysturvalain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa ja 11 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään työ- ja elinkeinotoimiston antamasta työvoimapoliittisesta lausunnosta, sovelletaan kokeilualueen kuntaan. Kokeilualueen kunta antaa työvoimapoliittisen lausunnon:

1) työnhakijan osallistumisesta työllistymistä edistävään palveluun ja työllistymistä edistävän palvelun sisältymisestä työnhakijan kanssa laadittuun tämän lain 7 b §:n 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan;

2) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua opintojen todisteellisesta keskeytymisestä sekä mainitun luvun 5–7 §:ssä säädettyistä työttömyysetuudella tuettuun työnhakijan omaehtoiseen opiskeluun liittyvistä edellytyksistä;

3) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 25 §:ssä tarkoitettua opiskelun tukiajasta, maahanmuuttajan velvollisuuksista sekä opintojen seurannasta ja keskeytymisestä.

Kokeilualueen kunnan antamaan työvoimapoliittiseen lausuntoon sovelletaan työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n 3 ja 4 momenttia.

Tarkempia säännöksiä kokeilualueen kunnan työvoimapoliittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon sisällytettävistä tiedoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

Kokeilualueen kuntaan sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvun 2 §:n 4 momentin nojalla annetuissa säännöksissä säädetään kulukorvauksen määrästä ja työ- ja elinkeinotoimiston velvollisuudesta tehdä ilmoituksia ja toimittaa tietoja työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle kulukorvauksen maksamiseen liittyen.

13 §

Kuntoutus-, koulutus- ja työntekomahdollisuuden järjestäminen

Kokeilualueen kunnan asiakkaana olevalle työttömälle työnhakijalle, jonka oikeus palkansaajan työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan johdosta hänen täytettyään 57 vuotta, mutta ennen kuin hän täyttää 60 vuotta, on turvattava mahdollisuus työllistymistä edistävään kuntoutukseen tai työvoimakoulutukseen.

Kokeilualueen kunnan tulee tarjota 60 vuotta täyttäneelle asiakkaanaan olevalle työttömälle työnhakijalle mahdollisuus työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun tai palkkatuettuun työhön muun työnantajan kuin kunnan palveluksessa ennen kuin hänen oikeutensa palkansaajan työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan takia.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu työtön työnhakija ei työllisty avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida tarjota soveltuvaa työttömyysturvalaissa tarkoitettua työllistymistä edistävää palvelua, kuntoutusta tai palkkatuettua työtä muun kuin kunnan palveluksessa, kunnan on järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kuuden kuukauden ajaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 ja 2 §:n mukaisesti.

Kokeilualueen kunnan tämän pykälän nojalla järjestämään työllistymistä edistävään palveluun ja työhön sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 5 luvun 4 a §:ssä sekä 6 luvun 8 ja 9 §:ssä säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n perusteella järjestetystä työllistymistä edistävästä palvelusta ja työstä. Lisäksi kokeilualueen kuntaan sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n nojalla annetuissa säännöksissä säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta.

14 §

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän käyttö

Kokeilualueen kunnan on käytettävä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien järjestämisessä ja tuottamisessa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettua asiakastietojärjestelmää mainitun luvun 3 §:ssä säädettyjen tietojen käsittelemiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus voi myöntää kokeilualueen kunnan hakemuksesta sen henkilöstöön kuuluvalle virkamiehelle käyttöoikeuden asiakastietojärjestelmään, jos se on välttämätöntä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Käyttöoikeus voidaan myöntää, jos tässä laissa tarkoitettujen tehtävien tai tässä laissa tarkoitettuihin palveluihin, tukiin tai asiakasprosesseihin liittyvät valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtävät muodostavat vähintään puolet käyttöoikeuden hakijan tehtävänkuvasta, eikä asiakastietojen käyttötarve ole satunnaista eikä harvinaista. Tietojärjestelmään tallennettujen henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (*yleinen tietosuojalaki*) ja tietosuojalain (1050/2018).

Kokeilualueen kunnan virkamiehen käyttöoikeuden muuttamiseen ja poistamiseen sovelletaan, mitä työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehen käyttöoikeuden muuttamisesta ja poistamisesta säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 5 a §:ssä.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 6 §:ssä säädetään työnhakijaa koskevien tietojen luovuttamisesta työnantajalle työnhakijan kirjallisella suostumuksella.

15 §

Kokeilualueen kunnan asiakkaana olevan työttömän työnhakijan velvollisuudet

Kokeilualueen kunnan asiakkaana olevan työttömän työnhakijan yleisenä velvollisuutena on:

- 1) hakea työtä ja koulutusta;
- 2) osallistua kokeilualueen kunnan järjestämiin työnhakijan haastatteluihin;
- 3) osallistua 7 b §:n 1 momentissa tarkoitettuna suunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen;

4) toteuttaa hänen kanssaan laadittua 7 b §:n 1 momentissa tarkoitettua suunnitelmaa ja ilmoittaa suunnitelmassa sovitussa määräajassa ja sovitulla tavalla kokeilun alueen kunnalle, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa;

5) hakeutua ja osallistua 7 b §:n 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan sovituihin palveluihin, jotka tukevat hänen työnhakuaan ja edistävät hänen työmarkkinavalmiuksiaan ja työllistymistään.

Edellä 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua velvollisuuden laiminlyöntiin sovelletaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 §:n 2 momenttia. Muilta osin 1 momentissa tarkoitettujen velvollisuuksien vastaisen menettelyn vaikutuksesta henkilön oikeuteen saada työttömyysetuutta säädetään työttömyysturvalaissa.

Kokeilun alueen kunnan tarjoamasta työstä kieltäytymiseen sekä kokeilun alueen kunnan järjestämästä työttömyysturvalain 2 a luvun 12 §:ssä tarkoitettuun palvelusta kieltäytymiseen ja palvelun keskeyttämiseen sovelletaan, mitä mainitussa luvussa säädetään työ- ja elinkeinotoimiston tarjoamasta työstä kieltäytymisestä, palvelusta kieltäytymisestä ja palvelun keskeyttämisestä. Kokeilun alueen kunnan asiakkaan tämän lain 7 b §:n 1 momentissa tarkoitettua suunnitelman laatimisen- tai tarkistamistilaisuuteen saapumatta jäämiseen, kieltäytymiseen osallistua suunnitelman laatimiseen tai tarkistamiseen ja suunnitelman toteuttamisen laiminlyöntiin sovelletaan työttömyysturvalain 2 a luvun 9–11 ja 14 §:ää. Mitä työttömyysturvalain 2 a luvun 11 §:n 1 momentissa säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta, sovelletaan kokeilun alueen kuntaan. Kokeilun alueen kunnan asiakkaan kotoutumisen edistämiseksi annetun lain 9 §:ssä tarkoitettuun alkukartoitukseen saapumatta jättämiseen ja alkukartoituksesta kieltäytymiseen sovelletaan työttömyysturvalain 2 a luvun 9, 10 ja 14 §:ää.

Kokeilun alueen kunnan asiakkaan työstä kieltäytymiseen ja kokeilun alueen kuntaan sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 2 a luvun 4 §:n nojalla annetuissa säännöksissä säädetään työnhakijan työstä kieltäytymisen ajankohdasta ja työ- ja elinkeinotoimistosta.

18 §

Tiedonsaantioikeus, palvelun epääminen ja muutoksenhaku

Kokeilun alueen kuntaan sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain:

1) 12 luvun 6 §:n 1 momentissa säädetään työ- ja elinkeinotoimiston tiedonsaantioikeudesta, 2 momentissa julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tuottajan oikeudesta saada tietoja työ- ja elinkeinotoimistolta ja 4 momentissa tietojen luovuttamisesta;

2) 12 luvun 7 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa sekä 2 momentissa säädetään julkisen työvoima- ja yrityspalvelun epäämisestä.

Kokeilun alueen kunnan tekemään päätökseen ja ratkaisuun sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 14 luvussa säädetään muutoksenhausta ja muutoksenhauksen rajoituksista sekä oikaisuvaatimuksen ja valituksen vaikutuksesta päätöksen täytäntöönpanoon. Muutoksenhausta Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan työvoimapolitiittisen lausunnon perusteella antamaan päätökseen säädetään työttömyysturvalaissa.

19 §

Vastuu asiakastietojen käsittelystä

Kokeilun alueen kunta on yleisen tietosuojasetuksen 28 artiklassa tarkoitettuun käsittelijän vastuussa henkilötietojen käsittelystä työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmässä kokeilun soveltamisen ajan. Kokeilun alueen kunnan on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja

HE 114/2020 vp

hallintokeskukselle julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 5 a §:ssä tarkoitettua käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen perusteesta.

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä, sen rekisterinpitäjistä, henkilöasiakasrekisteriin tallettavista tiedoista ja asiakastietojärjestelmän käytöstä säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvussa.

Virkamies, jolle on myönnetty käyttöoikeus työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään, saa käsitellä vain sellaisia asiakastietojärjestelmään talletettuja tietoja, jotka ovat välttämättömiä hänen tehtäviensä hoitamiseksi ja vain siten kuin hänen tässä laissa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi on välttämätöntä.

Mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 25 kohdassa säädetään työhallinnon asiakkaita koskevien tietojen salassapidosta, koskee kokeilualueiden kuntien tässä laissa tarkoitettujen asiakkaiden tietoja.

20 §

Työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehen siirtäminen kokeilualueelle

Työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehiä voidaan siirtää työskentelemään 3 §:ssä tarkoitetun kokeilualan kunnan johdon ja valvonnan alaisena tässä laissa tarkoitetuissa kokeilualan kunnan toimivaltaan kuuluvissa tehtävissä noudattaen valtion virkamieslain (750/1994) 20 §:ää.

21 §

Kokeilualan kunnan ja sen asiakkaan tiedonantovelvollisuus

Kokeilualan kunnan asiakkaan velvollisuuteen antaa tietoja kokeilualan kunnalle sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 11 luvun 2 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään tietojen ilmoittamisesta työ- ja elinkeinotoimistolle.

Kokeilualan kunnan on ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle tarpeelliset tiedot työttömyysturvalain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapolitiittisen lausunnon antamista varten.

22 §

Työ- ja elinkeinotoimiston ja kokeilualan yhteistyövelvoite

Kokeilualan työ- ja elinkeinotoimiston ja kokeilualan kuntien on perustettava tasavertaiseen kumppanuuteen perustuva yhteistyöelin, joka sovittaa yhteen ja seuraa alueen työllisyyden edistämisen kokonaisuutta. Saman työ- ja elinkeinotoimiston alueella toimivilla kokeilualueilla voi olla yhteinen toimielin.

Yhteistyöelimen kokoonpanosta ja yhteistyön osa-alueista voidaan antaa tarkempia säännöksiä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

24 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021 ja on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2023. Sen 3 §:n 1 kohdan b alakohta, 5 kohdan b alakohta, 9 kohdan b alakohta, 10 kohdan c

HE 114/2020 vp

alakohta sekä 13 kohdan d ja e alakohta tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2021.

Helsingissä 27.8.2020

Pääministeri

Sanna Marin

Työministeri Tuula Haatainen

Laki

työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Alkuperäinen ehdotus

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) kokeilualueella kunnan yksin tai yhdessä muiden kuntien kanssa muodostamaa aluetta, joka lain 1 §:ssä tarkoitettulla tavalla järjestää työ- ja elinkeinotoimistojen sijasta palveluja.

poistetaan

3 §

3 §

Kokeilualueet

Kokeilualueet

Kokeilualueet ovat:

1) Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Seinäjoen ja Ilmajoen muodostama kokeilualue;

2) Etelä-Savon työ- ja elinkeinotoimiston alueella Mikkelin, Juvan, Hirvensalmen, Mäntyharjun, Kangasniemen ja Puumalan muodostama kokeilualue sekä Savonlinnan kokeilualue;

3) Hämeen työ- ja elinkeinotoimiston alueella Hämeenlinnan, Hattulan ja Janakkalan muodostama kokeilualue sekä Lahden, Hollolan, Asikkalan, Kärkölan ja Orimattilan muodostama kokeilualue;

4) Kainuun työ- ja elinkeinotoimiston alueella Hyrynsalmen, Kajaanin, Kuhmon,

Kokeilualueet ovat:

1) Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella:

a) Seinäjoen ja Ilmajoen muodostama kokeilualue;

b) Kurikan, Kauhajoen, Teuvan, Isojoen, Karijoen, Alavuden ja Soinin muodostama kokeilualue;

2) Etelä-Savon työ- ja elinkeinotoimiston alueella Mikkelin, Juvan, Hirvensalmen, Mäntyharjun, Kangasniemen, Puumalan ja Pertunmaan muodostama kokeilualue sekä Savonlinnan kokeilualue;

3) Hämeen työ- ja elinkeinotoimiston alueella Hämeenlinnan, Hattulan ja Janakkalan muodostama kokeilualue sekä Lahden, Hollolan, Asikkalan, Kärkölan ja Orimattilan muodostama kokeilualue;

4) Kainuun työ- ja elinkeinotoimiston alueella Hyrynsalmen, Kajaanin, Kuhmon,

Alkuperäinen ehdotus

Sotkamon, Suomusalmen, Paltamon ja Ristijärven muodostama kokeilualue;

5) Keski-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston alueella Jyväskylän, Laukaan, Muuramen ja Äänekosken muodostama kokeilualue;

6) Lapin työ- ja elinkeinotoimiston alueella Rovaniemen, Tornion, Kemijärven ja Sodankylän muodostama kokeilualue;

7) Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueen kokeilualue, johon kuuluvat maakunnan kaikki 22 kuntaa;

8) Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Kokkolan kokeilualue;

9) Pohjois-Karjalan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Joensuun, Outokummun, Liperin, Polvijärven ja Kontiolahden muodostama kokeilualue;

10) Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Oulun, Hailuodon, Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Tyrnävän ja Muhoksen muodostama kokeilualue sekä Raahen, Pyhäjoen ja Siikajoen muodostama kokeilualue;

11) Pohjois-Savon työ- ja elinkeinotoimiston alueella Kuopion, Iisalmen, Lapinlahden, Siilinjärven, Sonkajärven ja Vieremän muodostama kokeilualue;

12) Satakunnan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Porin ja Kokemäen muodostama kokeilualue;

13) Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Espoon kokeilualue, Helsingin kokeilualue sekä Vantaan ja Keravan muodostama kokeilualue;

Ehdotus

Sotkamon, Suomussalmen, Paltamon ja Ristijärven muodostama kokeilualue;

5) Keski-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston alueella:

a) Jyväskylän, Laukaan, Muuramen ja Äänekosken muodostama kokeilualue;

b) Jämsän, Keuruun ja Saarijärven muodostama kokeilualue;

6) Lapin työ- ja elinkeinotoimiston alueella Rovaniemen, Tornion, Kemijärven ja Sodankylän muodostama kokeilualue;

7) Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueen kokeilualue, johon kuuluvat maakunnan kaikki 22 kuntaa;

8) Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Kokkolan, Kannuksen, Perhon, Kaustisen, Vetelin, Halsuan, Toholammen ja Lestijärven kokeilualue;

9) Pohjois-Karjalan työ- ja elinkeinotoimiston alueella:

a) Joensuun, Outokummun, Liperin, Polvijärven ja Kontiolahden muodostama kokeilualue;

b) Kiteen, Lieksan, Juuan, Rääkkylän, Heinäveden, Ilomantsin ja Tohmajärven muodostama kokeilualue;

10) Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella:

a) Oulun, Hailuodon, Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Tyrnävän ja Muhoksen muodostama kokeilualue;

b) Raahen, Pyhäjoen ja Siikajoen muodostama kokeilualue;

c) Alavieskan, Kalajoen, Merijärven, Oulaisten ja Ylivieskan muodostama kokeilualue;

11) Pohjois-Savon työ- ja elinkeinotoimiston alueella Kuopion, Iisalmen, Lapinlahden, Siilinjärven, Sonkajärven ja Vieremän muodostama kokeilualue;

12) Satakunnan työ- ja elinkeinotoimiston alueella Porin, Kokemäen ja Ulvilan muodostama kokeilualue;

13) Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston alueella:

a) Espoon kokeilualue;

b) Helsingin kokeilualue;

Alkuperäinen ehdotus

14) Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston alueella Salon ja Marttilan muodostama kokeilualue sekä Turun, Laitilan, Paimion, Sauvon ja Uudenkaupungin muodostama kokeilualue.

4 §

Kokeilualueen asiakkaat

Kokeilualueen asiakkaita ovat työttömät työnhakijat, työllistettynä olevat ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevat työnhakijat, joiden kotikunta on kokeilualueella ja jotka:

1) eivät täytä työttömyysturvalain 5 luvun 2 §:n 1 momentissa tai 6 §:n 1 momentissa säädettyjä ansiopäivärahan saamisen edellytyksiä; tai

2) ovat alle 30-vuotiaita, maahanmuuttajia tai vieraskielisiä henkilöitä.

Kokeilualueen asiakkaita ovat 1 momentissa tarkoitettuihin asiakasryhmiin kuuluvat, jotka tämän lain voimaan tullessa ovat ilmoittautuneet työttömäksi työnhakijaksi ja ne asiakasryhmiin kuuluvat, jotka kokeilun aikana ilmoittautuvat työttömäksi työnhakijaksi ja jotka työ- ja elinkeinotoimisto siirtää kokeilualueen asiakkaaksi.

5 §

Asiakkaan siirtäminen kokeilualueelle

Työ- ja elinkeinotoimisto siirtää 4 §:ssä tarkoitettuun asiakasryhmään kuuluvan kokeilualueen asiakkaaksi. Siirtämisestä on ilmoitettava asiakkaalle ja kokeilualueelle.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi siirtää kokeilualueen asiakkaaksi myös henkilön, joka viimeistään seitsemän päivän kuluttua

Ehdotus

c) Vantaan ja Keravan muodostama kokeilualue;

d) Porvoon kokeilualue;

e) Hangon ja Raaseporin muodostama kokeilualue;

14) Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston alueella Salon, Marttilan ja Kosken Tl:n muodostama kokeilualue sekä Turun, Laitilan, Paimion, Sauvon ja Uudenkaupungin muodostama kokeilualue.

4 §

Kokeilualueen kunnan asiakkaat

Kokeilualueen kunnan asiakkaita ovat työttömät työnhakijat, työllistettynä olevat ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevat työnhakijat, joiden kotikunta on kyseisessä kunnassa ja jotka:

1) eivät täytä työttömyysturvalain 5 luvun 2 §:n 1 momentissa tai 6 §:n 1 momentissa säädettyjä ansiopäivärahan saamisen edellytyksiä; tai

2) ovat alle 30-vuotiaita, maahanmuuttajia tai vieraskielisiä henkilöitä.

Kokeilualueen kunnan asiakkaita ovat 1 momentissa tarkoitettuihin asiakasryhmiin kuuluvat, jotka tämän lain voimaan tullessa ovat ilmoittautuneet työttömäksi työnhakijaksi tai kokeilun aikana ilmoittautuvat työttömäksi työnhakijaksi ja jotka työ- ja elinkeinotoimisto siirtää kokeilualueen kunnan asiakkaaksi.

5 §

Asiakkuuden siirtäminen

Työ- ja elinkeinotoimisto siirtää 4 §:ssä tarkoitettuun asiakasryhmään kuuluvan henkilön sen kokeilualueen kunnan asiakkaaksi, jossa henkilöllä on kotikunta. Siirtämisestä on ilmoitettava asiakkaalle ja kokeilualueen kunnalle.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi siirtää kokeilualueen kunnan asiakkaaksi myös

Alkuperäinen ehdotus

työnhaun käynnistämisestä tai työnhaun muutoksen ilmoittamisesta kuuluu 4 §:ssä tarkoitettuun asiakasryhmään.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi perustellusta syystä jättää asiakkaan siirtämättä kokeilualueen asiakkaaksi.

6 §

Asiakkuuden päättyminen ja uudelleen käynnistäminen

Kokeilualueen asiakkaaksi ohjatun asiakkuuden päättymiseen sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa ja 2 §:n 3 momentissa säädetään työnhaun voimassaolon lakkaamisesta. Kokeilualueen asiakas voi tehdä mainituissa lainkohdissa tarkoitetut ilmoitukset *kokeilualueelle* tai työ- ja elinkeinoviranomaiselle.

Jos kokeilualueen asiakkaan työnhaku on päättynyt ja henkilö kokeilun kestäessä käynnistää työnhakunsa uudelleen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 §:n mukaisesti, asiakkuus jatkuu kokeilualueella, vaikka tämän lain 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetty edellytykset eivät täytyisi. Kokeilualueen asiakkaana ollut henkilö voi käynnistää työnhaun uudelleen myös pyytämällä sitä kokeilualueelta.

Ehdotus

henkilön, joka viimeistään seitsemän päivän kuluttua työnhaun käynnistämisestä tai työnhaun muutoksen ilmoittamisesta kuuluu 4 §:ssä tarkoitettuun asiakasryhmään.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi perustellusta syystä jättää asiakkaan siirtämättä kokeilualueen *kunnan* asiakkaaksi.

6 §

Asiakkuuden päättyminen ja uudelleen käynnistäminen

Kokeilualueen *kunnan* asiakkaaksi ohjatun asiakkuuden päättymiseen sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa ja 2 §:n 3 momentissa säädetään työnhaun voimassaolon lakkaamisesta. Kokeilualueen *kunnan* asiakas voi tehdä mainituissa lainkohdissa tarkoitetut ilmoitukset *kokeilualueen kunnalle* tai työ- ja elinkeinoviranomaiselle.

Jos kokeilualueen *kunnan* asiakkaan työnhaku on päättynyt ja henkilö kokeilun kestäessä käynnistää työnhakunsa uudelleen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 §:n mukaisesti, asiakkuus jatkuu *kokeilualueen kunnassa*, vaikka tämän lain 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetty edellytykset eivät täytyisi. Kokeilualueen *kunnan* asiakkaana ollut henkilö voi käynnistää työnhaun uudelleen myös pyytämällä sitä *kokeilualueen kunnalta*.

7 a §

Työnhakijan haastattelut ja palvelutarpeen arviointi

Kokeilualueen kunta järjestää julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitetut työnhakijan haastattelut ja vastaa mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä työ- ja elinkeinotoimiston sijaan.

Kokeilussa kuntaan sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta

Alkuperäinen ehdotus

Ehdotus

annetun lain 2 luvun 3 ja 9 §:ssä säädetään työnhakijan informoisesta ja työ- ja elinkeinoviranomaisen velvollisuuksista.

7 b §

Alkuperäisen esityksen 12 §

*Kokeilualan **kunnan** suunnitelmia koskevat tehtävät*

Kokeilualan *kunta* hoitaa *asiakkaidensa osalta* työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät, joista säädetään:

1) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa ja sen 2 luvun 7 §:n nojalla annetuissa säännöksissä asiakkaan työllistymissuunnitelman laatimiseksi;

2) työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetussa laissa (1369/2014) monialaisen työllistymissuunnitelman laatimiseksi;

3) kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa aktivointisuunnitelman laatimiseksi;

4) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa työttömälle työnhakijalle laaditun kotoutumissuunnitelman laatimiseksi.

Kokeilualan *kunnan* ja sen asiakkaan suunnitelmaan sovelletaan, mitä 1 momentissa mainituissa laeissa säädetään työ- ja elinkeinotoimiston ja sen asiakkaan laatimasta suunnitelmasta ja suunnitelman toteuttamisesta. *Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan 1 momentissa mainitussa laissa tarkoitettuun suunnitelmaan, lakia ja säännöksiä sovelletaan kokeilualan kunnan ja kunnan asiakkaan laatimaan 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan.*

8 §

Palveluohjaus, neuvonta- ja palvelutehtävät

Kokeilualan järjestää asiakkailleen julkisena työllisyyspalveluna:

1) henkilöasiakkaalle suunnattuja työnvälityspalveluja, tieto- ja

8 §

Kokeilualan kunnan julkiset työvoima- ja yrityspalvelut

Julkisena työvoima- ja yrityspalveluna kokeilualan kunta:

1) tarjoaa asiakkailleen julkisesta työvoima- yrityspalvelusta annetun lain 3

Alkuperäinen ehdotus

neuvontapalveluja sekä ammatinvalinta- ja uraohjausta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 3 luvun sekä 4 luvun 1 ja 3 §:n mukaisesti;

2) ohjausta asiantuntija-arviointeihin, työnhaku-, ura- ja työhönvalmennukseen, työ- ja koulutuskokeiluun ja työvoimakoulutukseen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 2, 4 ja 5 §:n sekä 5 luvun mukaisesti;

3) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 10 §:ssä tarkoitettuja toimenpiteitä ja palveluja.

Kokeilualue tekee työ- ja elinkeinotoimiston asemesta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 9 §:ssä tarkoitettua sopimuksen valmennuksesta ja työkokeilusta sekä keskeyttää sopimansa palvelun sen estämättä, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 10 §:ssä säädetään. Palvelun tuottaja tai työkokeilun järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan kokeilualueen asiakkaan poissaoloista työ- ja elinkeinotoimiston asemesta kokeilualueelle. Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävästä työvoimakoulutuksen opiskelijavalinnassa ja koulutuksen keskeyttämisessä säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 3 ja 5 §:ssä.

Työ- ja elinkeinotoimiston lisäksi kokeilualue voi julkaista ja välittää tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista työnantajan toimeksiannon mukaisesti ja esitellä työnantajalle työnhakijoita julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti.

Ehdotus

luvussa tarkoitettuja henkilöasiakkaalle suunnattuja työnvälityspalveluja, 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja tieto- ja neuvontapalveluja sekä 4 luvun 3 §:ssä tarkoitettua ammatinvalinta- ja uraohjausta;

2) ohjaa asiakkaansa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettuihin asiantuntija-arviointeihin, 4 §:ssä tarkoitettuun valmennukseen, 5 §:ssä tarkoitettuun kokeiluun sekä 5 luvussa tarkoitettuun työvoimakoulutukseen;

3) myöntää valtion lukuun julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain:

a) 7 luvussa tarkoitettua palkkatukea;

b) 8 luvussa tarkoitettua starttirahaa;

c) 9 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua harkinnanvaraista kulukorvausta;

d) 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluihin ja asiantuntija-arviointeihin liittyviä harkinnanvaraisia etuuksia;

4) tekee ratkaisun työnhakijan omaehtoisen työttömyysetuudella tuetun opiskelun edellytyksistä, joista säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvussa;

5) tekee ratkaisun maahanmuuttajan omaehtoisten opintojen tukemisen edellytyksistä, joista säädetään kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22–24 §:ssä;

6) voi työ- ja elinkeinotoimiston lisäksi julkaista ja välittää tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista työnantajan toimeksiannon mukaisesti ja esitellä työnantajalle työnhakijoita julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin palveluihin sovelletaan, mitä niistä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa, sen nojalla annetuissa säännöksissä ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa säädetään, ellei tässä laissa toisin säädetä. Mitä mainituissa laeissa ja säännöksissä säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta, työ- ja elinkeinoviranomaisesta, näiden tehtävistä ja ilmoitusvelvollisuudesta työ- ja elinkeinotoimistolle, koskee kokeilualueen kuntaa sen hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä, lukuun ottamatta, mitä julkisesta

Alkuperäinen ehdotus

Ehdotus

työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 3 §:ssä säädetään opiskelijoiden valitsemisesta koulutukseen ja 5 §:ssä koulutuksen keskeyttämisestä ja keskeyttämisperusteiden ilmoittamisesta työ- ja elinkeinotoimistolle.

Julkisia työvoima- ja yrityspalveluita tarjotessaan kunnan on lisäksi noudatettava, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 1 luvun 4 ja 6–8 §:ssä säädetään työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta, maksuttomuudesta, tasapuolisuudesta ja yhdenvertaisuudesta sekä miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistämisestä.

Kokeilualueen kunnan tämän lain nojalla myöntämiin tukiin ja korvauksiin sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun 8 §:ssä ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään.

8 a §

Työkokeilua ja palkkatukea koskevat poikkeukset

Sen estämättä, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 9 §:ssä säädetään työkokeilua koskevan sopimuksen tekemisestä, sopimuksen tekevät kokeilualueen kunta ja kunnan asiakas, jos työkokeilun järjestäjänä on kunta itse. Työkokeiluun ei tällöin sovelleta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 9 §:n 2 momenttia eikä sitä, mitä mainitun pykälän 3 momentissa säädetään työkokeilun järjestäjälle asetettavista lisäehdoista ja mainitun 4 luvun 10 §:n 2 momentissa työkokeilun järjestäjän velvollisuudesta ilmoittaa poissaoloista.

Jos palkkatuen hakijana on kokeilualueen kunta taikka palkkatuki rahoitetaan Euroopan sosiaalirahastosta, päätöksen tuen myöntämisestä tekee työ- ja elinkeinotoimisto siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvussa säädetään.

Alkuperäinen ehdotus

Ehdotus

9 §

Kokeilualueen toimivalta etuuksien myöntämisessä

sisällytetty 8 §:ään

Kokeilualueen kunta myöntää työ- ja elinkeinotoimiston asemesta asiakkailleen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitetut seuraavat etuudet valtion lukuun:

1) palkkatuen työnantajalle työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvun mukaisesti;

2) starttirahan työttömälle työnhakijalle työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 8 luvun mukaisesti;

3) palveluihin ja asiantuntija-arviointeihin sekä työttömän matka- ja yöpymiskustannuksiin liittyvät harkinnanvaraiset etuudet työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvun 1 §:n 3 momentin ja 10 luvun 1 §:n mukaisesti. Mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvun 2 ja 3 §:n sekä 10 luvun 1 §:n nojalla annetuissa säännöksissä säädetään kulukorvauksen hakemisesta ja maksamisesta, korvattavista matkoista ja matka- ja yöpymiskustannusten korvausperusteesta sekä työ- ja elinkeinotoimistoista, sovelletaan kokeilualueisiin.

Kokeilualueeseen kuuluvalla kunnalla palkkatukea voi kuitenkin myöntää ainoastaan työ- ja elinkeinotoimisto.

Kokeilualueen myöntämiin etuksiin sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 12 luvun 8 §:ssä säädetään työ- ja elinkeinotoimistojen myöntämien tukien ja korvausten maksamista ja takaisinperintää koskevien tehtävien hoitamisesta kehittämis- ja hallintokeskuksessa.

10 §

Kokeilualueen muut tehtävät

10 §

*Kokeilualueen **kunnan** muut tehtävät*

Alkuperäinen ehdotus

Kokeilualue tekee työ- ja elinkeinotoimiston asemesta ratkaisun julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvussa säädetyistä työnhakijan omaehtoisen työttömyysetuudella tuetun opiskelun edellytyksistä ja tukemisen lakkauttamisesta sekä kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22–24 §:ssä tarkoitettun maahanmuuttajan omaehtoisen opiskelun tukemisen edellytyksistä ja tuen lakkauttamisesta.

Mitä työttömyysturvalain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa ja 11 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään työ- ja elinkeinotoimiston antamasta työvoimapoliittisesta lausunnosta, sovelletaan kokeilualueeseen. Kokeilualue antaa työvoimapoliittisen lausunnon:

1) työnhakijan osallistumisesta työllistymistä edistävään palveluun ja työllistymistä edistävän palvelun sisältymisestä työnhakijan kanssa laadittuun työllistymissuunnitelmaan;

2) opintojen todisteellisesta keskeytymisestä, omaehtoisen opiskelun tukemisen tilapäisestä keskeytymisestä sekä omaehtoisen opiskelun seurannasta ja opintojen laiminlyönnistä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvun 3 §:n 2 momentin, 5 §:n 3 momentin ja 7 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti;

3) omaehtoisen opiskelun tukemisen tilapäisestä keskeytymisestä, opiskelun seurannasta ja opintojen laiminlyönnistä kotoutumisen edistämisestä annetun lain 25 §:n mukaisesti.

Kokeilualueen antamaan työvoimapoliittiseen lausuntoon sovelletaan työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n 3 ja 4 momenttia.

Tarkempia säännöksiä kokeilualueen työvoimapoliittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon sisällytettävistä tiedoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

Kokeilualueeseen sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvun 2 §:n 4 momentin nojalla annetuissa säännöksissä säädetään työ- ja

Ehdotus

Kokeilualueen kunta vastaa kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2 luvussa työ- ja elinkeinotoimiston tehtäväksi säädettyjen palvelujen ja toimenpiteiden järjestämisestä asiakkailleen työ- ja elinkeinotoimiston sijaan. Edellä tarkoitettuihin palveluihin ja toimenpiteisiin sovelletaan, mitä niistä mainitussa luvussa säädetään.

Mitä työttömyysturvalain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa ja 11 luvun 4 §:n 1 momentissa säädetään työ- ja elinkeinotoimiston antamasta työvoimapoliittisesta lausunnosta, sovelletaan kokeilualueen kuntaan. Kokeilualueen kunta antaa työvoimapoliittisen lausunnon:

1) työnhakijan osallistumisesta työllistymistä edistävään palveluun ja työllistymistä edistävän palvelun sisältymisestä työnhakijan kanssa laadittuun tämän lain 7 b §:n 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan;

2) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettusta opintojen todisteellisesta keskeytymisestä sekä mainitun luvun 5–7 §:ssä säädetyistä työttömyysetuudella tuettuun työnhakijan omaehtoiseen opiskeluun liittyvistä edellytyksistä;

3) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 25 §:ssä tarkoitettusta opiskelun tukijasta, maahanmuuttajan velvollisuuksista sekä opintojen seurannasta ja keskeytymisestä.

Kokeilualueen kunnan antamaan työvoimapoliittiseen lausuntoon sovelletaan työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n 3 ja 4 momenttia.

Tarkempia säännöksiä kokeilualueen kunnan työvoimapoliittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon sisällytettävistä tiedoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

Kokeilualueen kuntaan sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvun 2 §:n 4 momentin nojalla annetuissa säännöksissä säädetään

Alkuperäinen ehdotus

elinkeinotoimiston velvollisuudesta tehdä ilmoituksia ja toimittaa tietoja työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle kulukorvauksen maksamiseen liittyen.

Ehdotus

kulukorvauksen määrästä ja työ- ja elinkeinotoimiston velvollisuudesta tehdä ilmoituksia ja toimittaa tietoja työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle kulukorvauksen maksamiseen liittyen.

11 §

Koulutuspalvelujen tuottajan velvollisuudet

Kokeilualue toimittaa koulutuspalveluja tuottaville toimijoille 10 §:n 1 momentissa tarkoitettujen opiskelijoiden nimet ja henkilötunnukset.

Koulutuspalvelujen tuottajan on annettava 10 §:n 1 momentissa tarkoitettulle opiskelijalle todistus opiskelijaksi hyväksymisestä, opintojen aikaisista lomajaksoista ja opintojen etenemisestä.

Koulutuspalvelujen tuottajan on viipymättä ilmoitettava kokeilualueelle opintojen päättymisestä ja julkisista työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain 6 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitetuista opiskelijan poissaoloista ja laiminlyönneistä.

sisällytetty 8 §:n 2 momenttiin tarvittavilta osin

12 §

Kokeilualueen suunnitelmia koskevat tehtävät

Kokeilualue hoitaa työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät, joista säädetään:

1) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa ja sen 2 luvun 7 §:n nojalla annetuissa säännöksissä asiakkaan työllistymissuunnitelman laatimiseksi;

2) työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetussa laissa (1369/2014) monialaisen työllistymissuunnitelman laatimiseksi;

3) kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa aktivointisuunnitelman laatimisesta; ja

4) kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa työttömälle työnhakijalle laaditun kotoutumissuunnitelman laatimiseksi.

Kokeilualueen ja sen asiakkaan suunnitelmaan sovelletaan, mitä 1 momentissa mainituissa laeissa säädetään työ-

siirretty 7 b §:ksi

Alkuperäinen ehdotus

ja elinkeinotoimiston ja sen asiakkaan laatimasta suunnitelmasta ja suunnitelman toteuttamisesta.

13 §

*Kuntoutus-, koulutus- ja
työntekomahdollisuuden järjestäminen*

Kokeilun alueen asiakkaana olevalle työttömälle työnhakijalle, jonka oikeus palkansaajan työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan johdosta hänen täytettyään 57 vuotta, mutta ennen kuin hän täyttää 60 vuotta, on turvattava mahdollisuus työllistymistä edistävään kuntoutukseen tai työvoimakoulutukseen.

Kokeilun alueen tulee tarjota 60 vuotta täyttäneelle *kokeilun alueen* asiakkaana olevalle työttömälle työnhakijalle mahdollisuus työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun tai palkkatuettuun työhön muun työnantajan kuin kunnan palveluksessa ennen kuin hänen oikeutensa palkansaajan työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan takia.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu työtön työnhakija ei työllisty avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida tarjota soveltuvaa työttömyysturvalaissa tarkoitettua työllistymistä edistävää palvelua, kuntoutusta tai palkkatuettua työtä muun kuin kunnan palveluksessa, kunnan on järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kuuden kuukauden ajaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 ja 2 §:n mukaisesti.

Kokeilun alueen tämän pykälän nojalla järjestämään työllistymistä edistävään palveluun ja työhön sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 5 luvun 4 a §:ssä sekä 6 luvun 8 ja 9 §:ssä säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n perusteella järjestetystä työllistymistä edistävästä palvelusta ja työstä. Lisäksi kokeilun alueeseen sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n nojalla annetuissa

Ehdotus

Kokeilun alueen *kunnan* asiakkaana olevalle työttömälle työnhakijalle, jonka oikeus palkansaajan työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan johdosta hänen täytettyään 57 vuotta, mutta ennen kuin hän täyttää 60 vuotta, on turvattava mahdollisuus työllistymistä edistävään kuntoutukseen tai työvoimakoulutukseen.

Kokeilun alueen *kunnan* tulee tarjota 60 vuotta täyttäneelle *asiakkaanaan* olevalle työttömälle työnhakijalle mahdollisuus työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun tai palkkatuettuun työhön muun työnantajan kuin kunnan palveluksessa ennen kuin hänen oikeutensa palkansaajan työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan takia.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu työtön työnhakija ei työllisty avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida tarjota soveltuvaa työttömyysturvalaissa tarkoitettua työllistymistä edistävää palvelua, kuntoutusta tai palkkatuettua työtä muun kuin kunnan palveluksessa, kunnan on järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kuuden kuukauden ajaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 ja 2 §:n mukaisesti.

Kokeilun alueen *kunnan* tämän pykälän nojalla järjestämään työllistymistä edistävään palveluun ja työhön sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 5 luvun 4 a §:ssä sekä 6 luvun 8 ja 9 §:ssä säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n perusteella järjestetystä työllistymistä edistävästä palvelusta ja työstä. Lisäksi *kokeilun alueen kuntaan* sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 11 luvun 1 §:n nojalla annetuissa

13 §

*Kuntoutus-, koulutus- ja
työntekomahdollisuuden järjestäminen*

Alkuperäinen ehdotus

Ehdotus

säännöksissä säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta.

säännöksissä säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta.

14 §

14 §

*Työ- ja elinkeinotoimiston
asiakastietojärjestelmän käyttö*

*Työ- ja elinkeinotoimiston
asiakastietojärjestelmän käyttö*

Kokeilualueen on käytettävä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien järjestämisessä ja tuottamisessa työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettua asiakastietojärjestelmää 3 §:ssä säädettyjen tietojen käsittelemiseksi.

Kokeilualueen *kunnan* on käytettävä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien järjestämisessä ja tuottamisessa *julkisesta* työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettua asiakastietojärjestelmää *mainitun luvun* 3 §:ssä säädettyjen tietojen käsittelemiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämistä ja hallintokeskus voi myöntää kokeilualueen hakemuksesta sen henkilöstöön kuuluvalle virkamiehelle käyttöoikeuden asiakastietojärjestelmään, jos sen on välttämätöntä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Käyttöoikeus voidaan myöntää, jos tässä laissa tarkoitettujen tai tässä laissa tarkoitettujen palveluihin, tukiin tai asiakasprosesseihin liittyvät valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtävät muodostavat vähintään puolet käyttöoikeuden hakijan tehtävänkuvasta, eikä asiakastietojen käyttötarve ole satunnaista eikä harvinaista. Tietojärjestelmään tallennettujen henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) ja tietosuojalaisissa (1050/2018).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämistä ja hallintokeskus voi myöntää kokeilualueen *kunnan* hakemuksesta sen henkilöstöön kuuluvalle virkamiehelle käyttöoikeuden asiakastietojärjestelmään, jos se on välttämätöntä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Käyttöoikeus voidaan myöntää, jos tässä laissa tarkoitettujen tai tässä laissa *tarkoitettuihin* palveluihin, tukiin tai asiakasprosesseihin liittyvät valvonta-, kehittämis-, seuranta-, tilastointi-, ennakointi- tai ohjaustehtävät muodostavat vähintään puolet käyttöoikeuden hakijan tehtävänkuvasta, eikä asiakastietojen käyttötarve ole satunnaista eikä harvinaista. Tietojärjestelmään tallennettujen henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (*yleinen tietosuojasetus*) ja tietosuojalaisissa (1050/2018).

Kokeilualueen virkamiehen käyttöoikeuden muuttamiseen ja poistamiseen sovelletaan, mitä työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehen käyttöoikeuden muuttamisesta ja poistamisesta säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 5 a §:ssä.

Kokeilualueen *kunnan* virkamiehen käyttöoikeuden muuttamiseen ja poistamiseen sovelletaan, mitä työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehen käyttöoikeuden muuttamisesta ja poistamisesta säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 5 a §:ssä.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 6 §:n säädetään

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 6 §:ssä säädetään

Alkuperäinen ehdotus

työnhakijaa koskevien tietojen luovuttamisesta työntajalle työnhakijan kirjallisella suostumuksella.

Asiakastietojärjestelmän sisällöstä ja käytöstä kokeilualueilla voidaan antaa tarkempia säännöksiä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

15 §

Kokeilualan asiakkaana olevan työttömän työnhakijan velvollisuudet

Kokeilualan asiakkaana olevan työttömän työnhakijan yleisenä velvollisuutena on:

1) hakea työtä ja koulutusta;
2) osallistua kokeilualan järjestämiin työnhakijan haastatteluihin;
3) osallistua 12 §:n 1 momentissa tarkoitetun suunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen;

4) toteuttaa hänen kanssaan laadittua 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua suunnitelmaa ja ilmoittaa suunnitelmassa sovitussa määräajassa ja sovitulla tavalla kokeilualueelle, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa;

5) hakeutua ja osallistua 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua suunnitelmassa sovituihin palveluihin, jotka tukevat hänen työnhakuaan ja edistävät hänen työmarkkinavalmiuksiaan ja työllistymistään.

Edellä 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitetun velvollisuuden laiminlyöntiin sovelletaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 §:n 2 momenttia. Muilta osin 1 momentissa tarkoitettujen velvollisuuksien vastaisen menettelyn vaikutuksesta henkilön oikeuteen saada työttömyysetuutta säädetään työttömyysturvalaissa.

Kokeilualan tarjoamasta työstä kieltäytymiseen sekä kokeilualan järjestämästä työttömyysturvalain 2 a luvun 12 §:ssä tarkoitettua palvelusta kieltäytymiseen ja palvelun keskeyttämiseen sovelletaan, mitä mainitussa luvussa

Ehdotus

työnhakijaa koskevien tietojen luovuttamisesta työntajalle työnhakijan kirjallisella suostumuksella.

15 §

*Kokeilualan **kunnan** asiakkaana olevan työttömän työnhakijan velvollisuudet*

Kokeilualan *kunnan* asiakkaana olevan työttömän työnhakijan yleisenä velvollisuutena on:

1) hakea työtä ja koulutusta;
2) osallistua kokeilualan *kunnan* järjestämiin työnhakijan haastatteluihin;
3) osallistua 7 b §:n 1 momentissa tarkoitetun suunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen;

4) toteuttaa hänen kanssaan laadittua 7 b §:n 1 momentissa tarkoitettua suunnitelmaa ja ilmoittaa suunnitelmassa sovitussa määräajassa ja sovitulla tavalla *kokeilualan kunnalle*, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa;

5) hakeutua ja osallistua 7 b §:n 1 momentissa tarkoitettua suunnitelmassa sovituihin palveluihin, jotka tukevat hänen työnhakuaan ja edistävät hänen työmarkkinavalmiuksiaan ja työllistymistään.

Edellä 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitetun velvollisuuden laiminlyöntiin sovelletaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 1 §:n 2 momenttia. Muilta osin 1 momentissa tarkoitettujen velvollisuuksien vastaisen menettelyn vaikutuksesta henkilön oikeuteen saada työttömyysetuutta säädetään työttömyysturvalaissa.

Kokeilualan *kunnan* tarjoamasta työstä kieltäytymiseen sekä kokeilualan *kunnan* järjestämästä työttömyysturvalain 2 a luvun 12 §:ssä tarkoitettua palvelusta kieltäytymiseen ja palvelun keskeyttämiseen sovelletaan, mitä mainitussa luvussa

Alkuperäinen ehdotus

säädetään työ- ja elinkeinotoimiston tarjoamasta työstä kieltäytymisestä, palvelusta kieltäytymisestä ja palvelun keskeyttämisestä. Kokeilualueen asiakkaan 12 §:n 1 momentissa tarkoitetun suunnitelman laatimis- tai tarkistamistilaisuuteen saapumatta jäämiseen, kieltäytymiseen osallistua suunnitelman laatimiseen tai tarkistamiseen ja suunnitelman toteuttamisen laiminlyöntiin sovelletaan työttömyysturvalain 2 a luvun 9–11 §:ää ja 14 §:ää. Mitä työttömyysturvalain 2 a luvun 11 §:n 1 momentissa säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta, sovelletaan kokeilualueeseen. Kokeilualueen asiakkaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain 9 §:ssä tarkoitettuun alkukartoitukseen saapumatta jättämiseen ja alkukartoituksesta kieltäytymiseen sovelletaan työttömyysturvalain 2 a luvun 9–10 §:ää ja 14 §:ää.

Kokeilualueen asiakkaan työstä kieltäytymiseen ja kokeilualueeseen sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 2 a luvun 4 §:n nojalla annetuissa säännöksissä säädetään työnhakijan työstä kieltäytymisen ajankohdasta ja työ- ja elinkeinotoimistosta.

16 §

Kokeilualueen asiakkaan velvollisuus tietojen antamiseen

Kokeilualueen asiakkaan on annettava:

- 1) kokeilualueelle sellaiset tiedot olosuhteitaan ja olosuhteidensa muuttumisesta, jotka ovat välttämättömiä kokeilualueen tehtävien hoitamiseksi;
- 2) työ- ja elinkeinotoimistolle tiedot 10 §:n 1 momentissa tarkoitettujen työttömyysetuudella tuettujen omaehtoisten opintojen etenemisestä ja tukemisen keskeyttämisestä.

Ehdotus

säädetään työ- ja elinkeinotoimiston tarjoamasta työstä kieltäytymisestä, palvelusta kieltäytymisestä ja palvelun keskeyttämisestä. Kokeilualueen *kunnan* asiakkaan *tämän lain 7 b §:n* 1 momentissa tarkoitetun suunnitelman laatimis- tai tarkistamistilaisuuteen saapumatta jäämiseen, kieltäytymiseen osallistua suunnitelman laatimiseen tai tarkistamiseen ja suunnitelman toteuttamisen laiminlyöntiin sovelletaan työttömyysturvalain 2 a luvun 9–11 ja 14 §:ää. Mitä työttömyysturvalain 2 a luvun 11 §:n 1 momentissa säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta, sovelletaan *kokeilualueen kuntaan*. Kokeilualueen *kunnan* asiakkaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain 9 §:ssä tarkoitettuun alkukartoitukseen saapumatta jättämiseen ja alkukartoituksesta kieltäytymiseen sovelletaan työttömyysturvalain 2 a luvun 9, 10 ja 14 §:ää.

Kokeilualueen *kunnan* asiakkaan työstä kieltäytymiseen ja *kokeilualueen kuntaan* sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 2 a luvun 4 §:n nojalla annetuissa säännöksissä säädetään työnhakijan työstä kieltäytymisen ajankohdasta ja työ- ja elinkeinotoimistosta.

poistetaan (1 kohta sisällytetty tarvittavilta osin 21 §:ään, 2 kohta 8.2 §:ään)

Alkuperäinen ehdotus

18 §

Tiedonsaantioikeus, palvelun epääminen ja muutoksenhaku

Kokeilualueeseen sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain:

1) 12 luvun 6 §:n 1, 2 ja 4 momentissa säädetään viranomaisten tiedonsaantioikeudesta;

2) 12 luvun 7 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa sekä 2 momentissa säädetään julkisen työvoimaja yrityspalvelun epäämisestä;

3) 14 luvussa säädetään asiakkaan oikeudesta muutoksenhakuun.

Poiketen siitä, mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään, kokeilualueen tämän lain 10 §:n perusteella antamaan työvoimapolitiittiseen lausuntoon ei saa vaatia oikaisua eikä siitä saa valittaa.

Muutoksenhausta Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan työvoimapolitiittisen lausunnon perusteella antamaan päätökseen säädetään työttömyysturvalaissa.

19 §

Vastuu asiakastietojen käsittelystä

Kokeilualue on yleisen tietosuojasetuksen 28 artiklassa tarkoitettussa käsittelijän vastuussa henkilötietojen käsittelystä työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmässä kokeilun soveltamisen ajan. Kokeilualueen on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle, jos kokeilualueen virkamiehellä on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 5a

Ehdotus

18 §

Tiedonsaantioikeus, palvelun epääminen ja muutoksenhaku

Kokeilualueen kuntaan sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain:

1) 12 luvun 6 §:n 1 momentissa säädetään työ- ja elinkeinotoimiston tiedonsaantioikeudesta, 2 momentissa julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tuottajan oikeudesta saada tietoja työ- ja elinkeinotoimistolta ja 4 momentissa tietojen luovuttamisesta;

2) 12 luvun 7 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa sekä 2 momentissa säädetään julkisen työvoima- ja yrityspalvelun epäämisestä.

Kokeilualueen kunnan tekemään päätökseen ja ratkaisuun sovelletaan, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 14 luvussa säädetään muutoksenhausta ja muutoksenhaun rajoituksista sekä oikaisuvaatimuksen ja valituksen vaikutuksesta päätöksen täytäntöönpanoon. Muutoksenhausta Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan työvoimapolitiittisen lausunnon perusteella antamaan päätökseen säädetään työttömyysturvalaissa.

19 §

Vastuu asiakastietojen käsittelystä

Kokeilualueen kunta on yleisen tietosuojasetuksen 28 artiklassa tarkoitettussa käsittelijän vastuussa henkilötietojen käsittelystä työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmässä kokeilun soveltamisen ajan. Kokeilualueen kunnan on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 5 a

Alkuperäinen ehdotus

§:ssä tarkoitettu työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehen käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen perustetta vastaava käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen peruste.

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä, sen rekisterinpitäjistä, henkilöasiakasrekisteriin tallettavista tiedoista ja asiakastietojärjestelmän käytöstä säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvussa.

Virkamies, jolle on myönnetty käyttöoikeus työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään, saa käsitellä vain sellaisia asiakastietojärjestelmään talletettuja tietoja, jotka ovat välttämättömiä hänen tehtäviensä hoitamiseksi ja vain siten kuin hänen tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi on välttämätöntä.

Mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 25 kohdassa säädetään työhallinnon asiakkaita koskevien tietojen salassapidosta, koskee kokeilualueiden tässä laissa tarkoitettuja asiakkaita.

20 §

Työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehen siirtäminen kokeilualueelle

Työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehiä voidaan siirtää työskentelemään 3 §:ssä tarkoitetun kokeilualueen johdon ja valvonnan alaisena tässä laissa tarkoitetuissa kokeilualueen toimivaltaan kuuluvissa tehtävissä noudattaen valtion virkamieslain (750/1994) 20 §:ää.

21 §

Kokeilualueen tiedonantovelvollisuus työ- ja elinkeinotoimistolle

Ehdotus

§:ssä tarkoitettu käyttöoikeuden poistamisen tai muuttamisen perusteesta.

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä, sen rekisterinpitäjistä, henkilöasiakasrekisteriin tallettavista tiedoista ja asiakastietojärjestelmän käytöstä säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvussa.

Virkamies, jolle on myönnetty käyttöoikeus työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään, saa käsitellä vain sellaisia asiakastietojärjestelmään talletettuja tietoja, jotka ovat välttämättömiä hänen tehtäviensä hoitamiseksi ja vain siten kuin hänen tässä laissa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi on välttämätöntä.

Mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 25 kohdassa säädetään työhallinnon asiakkaita koskevien tietojen salassapidosta, koskee kokeilualueiden *kuntien* tässä laissa tarkoitettujen *asiakkaiden tietoja*.

20 §

Työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehen siirtäminen kokeilualueelle

Työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehiä voidaan siirtää työskentelemään 3 §:ssä tarkoitetun kokeilualueen *kunnan* johdon ja valvonnan alaisena tässä laissa tarkoitetuissa kokeilualueen *kunnan* toimivaltaan kuuluvissa tehtävissä noudattaen valtion virkamieslain (750/1994) 20 §:ää.

21 §

Kokeilualueen kunnan ja sen asiakkaan tiedonantovelvollisuus

Kokeilualueen kunnan asiakkaan velvollisuuteen antaa tietoja kokeilualueen kunnalle sovelletaan, mitä

Alkuperäinen ehdotus

Kokeilualueen on ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle tarpeelliset tiedot työttömyysturvalain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapolitiittisen lausunnon antamista varten.

22 §

Työ- ja elinkeinotoimiston ja kokeilualueen yhteistyövelvoite

Kokeilualueen työ- ja elinkeinotoimiston ja kokeilualueen on perustettava tasavertaiseen kumppanuuteen perustuva yhteistyöelin, joka sovittaa yhteen ja seuraa alueen työllisyyden edistämisen kokonaisuutta. Saman työ- ja elinkeinotoimiston alueella toimivilla kokeilualueilla voi olla yhteinen toimielin.

Yhteistyöelimen kokoonpanosta ja yhteistyön osa-alueista voidaan antaa tarkempia säännöksiä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

24 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021 ja on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2023 *saakka*.

Ehdotus

työttömyysturvalain 11 luvun 2 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään tietojen ilmoittamisesta työ- ja elinkeinotoimistolle.

Kokeilualueen *kunnan* on ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle tarpeelliset tiedot työttömyysturvalain 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työvoimapolitiittisen lausunnon antamista varten.

22 §

Työ- ja elinkeinotoimiston ja kokeilualueen yhteistyövelvoite

Kokeilualueen työ- ja elinkeinotoimiston ja kokeilualueen *kuntien* on perustettava tasavertaiseen kumppanuuteen perustuva yhteistyöelin, joka sovittaa yhteen ja seuraa alueen työllisyyden edistämisen kokonaisuutta. Saman työ- ja elinkeinotoimiston alueella toimivilla kokeilualueilla voi olla yhteinen toimielin.

Yhteistyöelimen kokoonpanosta ja yhteistyön osa-alueista voidaan antaa tarkempia säännöksiä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

24 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021 ja on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2023. *Sen 3 §:n 1 kohdan b alakohta, 5 kohdan b alakohta, 9 kohdan b alakohta, 10 kohdan c alakohta sekä 13 kohdan d ja e alakohta tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2021.*